

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra ústavního práva

Diplomová práce

Arbitrážní Soud pro Sport

Adéla Baranová

Plzeň 2012

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Studijní obor: právo

Studijní program: právo a právní věda

Katedra ústavního práva

Diplomová práce

Arbitrážní Soud pro Sport

The Court of Arbitration for Sport

Vedoucí práce:

Mgr. Tomáš Křivka

Autor práce:

Adéla Baranová

Katedra ústavního práva ZČU - FPR

Plzeň 2012

Zadání

Zadání

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně,
a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala
způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, březen, 2012

Adéla Baranová

Poděkování:

Na tomto místě bych si ráda dovolila poděkovat panu doktoru Hamerníkovi za jeho vstřícnost při volbě tématu, dále panu Mgr. Křivkovi za jeho trpělivost a rady při vypracování diplomové práce, a v neposlední řadě svým rodičům, příteli, přátelům a všem, kteří mne během celých studií podporovali.

Obsah

ÚVOD	9
1. Vznik CAS	11
1.1 Charakteristika soudu.....	12
1.2 Reforma z roku 1994.....	14
2. Možnosti řízení u CAS	16
2.1 Řádné arbitrážní řízení	16
2.2 Odvolací arbitrážní řízení	23
2.3 Mediační řízení.....	26
2.4 Právní posudky	29
3. Ad Hoc Tribunály	31
3.1 Obecné informace	31
3.2 Žádost.....	33
3.3 Řízení.....	34
3.4 Příklady řízení řešených u ad hoc tribunálů	36
3.4.1 Munyasia v. International Olympic Committee (IOC)	36
3.4.2 Torri Edwards v. International Association of Athletics Federations (IAAF) a USA Track and Field (USATF)	36
3.4.3 David Calder a Christopher Jarvis v. Federation Internationale des Societes d'Aviron (FISA).....	37
4. CAS jako odvolací orgán v rámci sportovních asociací v oblasti dopingů	39
4.1 Základní myšlenka dopingů ve sportu	39
4.2 Dopingové přestupky.....	40
4.3 Sankce.....	41
4.3.1 Diskvalifikace	41
4.3.2 Vyloučení ze soutěží	42
4.4 Antidopingové úmluvy	43
4.4.1 Evropská antidopingová úmluva.....	43
4.4.2 WADA	45
4.4.3 Antidopingový program ČOV.....	51
4.5 Příklady rozhodnutí CAS ohledně dopingů	58
5. Rozhodování arbitrážní komise ČOV	60
5.1 Předseda, povinnosti a jednání členů komise.....	60
5.2 Pravomoci a způsob rozhodování	61

5.3	Řízení.....	62
5.3.1	Příklady rozhodnutí	65
Závěr	69
Summary	70
Seznam použitých zkratk	71
Seznam použité literatury	72
Internetové zdroje	73
Judikáty	75

ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je Arbitrážní soud pro sport, který se stal svým vývojem nejvyšší soudní instancí pro řešení sportovních kauz. Sportovní právo jako celek je relativně mladým právním odvětvím, o kterém v našich končinách není stále moc velké povědomí. To byl jeden z hlavních důvodů, proč jsem si toho téma vybrala. Velmi se líbila myšlenka toho, že můžu zpracovat téma, které je zde velmi málo rozpracováno.

Jen velmi malé procento populace má určité povědomí, že tato soudní instance existuje. Což má za důsledek v tom, že nevíme, jak tento soud pracuje a jaké jsou možnosti v jeho využívání. Začala bych tím, jaké byly důvody pro vznik tohoto soudu a dále jeho další vývoj po dobu jeho fungování. Následuje organizační struktura tohoto soudu. Nejvíce bych se zaměřila na druhy řízení u CAS, jelikož jsou tu hned čtyři možnosti řízení, které je možné využít.

Dalším bodem je spolupráce Světové Antidopingové agentury WADA s CAS. Myslím, že je to jedna z nejpodstatnějších a nejdůležitějších funkcí, kterou tento soud má, tj. potírání dopingu ve sportu. Doping ve sportu se užívá čím dál více a tím se i více zvyšuje počet nových metod, jak užívat zakázané látky. Na tyto nekalé praktiky se nejvíce zaměřuje WADA a následné spory, které se nevyřeší u svazových disciplinárních komisí, řeší CAS. Rozhodování CAS bych velmi ráda ukázala na různých případech. Je zde velký nárůst případů, které se zde řeší. Ať již jde o případy, které se stanou na olympijských hrách a řeší je ad hoc panely, či případy dopingových nálezů zakázaných látek, které jsou analyzovány v průběhu sezóny.

Snažila jsem se provázat kapitoly, tak abych vyhověla zadání práce, aby byl text, co nejvíce souvislý. Bohužel jsem nevyužila veškerou doporučenou literaturu, jelikož nebylo možné tuto literaturu

sehnat, protože se jedná o téma relativně mladé s 99% cizojazyčnou literaturou. Snažila jsem se tento problém nahradit literaturou, která byla pro mě dosažitelná.

1. Vznik CAS

Na začátku 80. let 20. století došlo k obrovskému nárůstu počtu mezinárodních sporů, které se týkaly sportovního odvětví. Díky tomuto vývoji vešla do podvědomí myšlenka k vytvoření určité nezávislé autority, která by tato spory řešila. Myšlenkou bylo, aby daná autorita mohla vyslovit závazná rozhodnutí. Roku 1981 byl tedy vytvořen specializovaný sportovní panel, který byl předpokladem vzniku CAS. Tento panel byl veden předsedou MOV Juanem Antonio Samarenchem. Samotný Arbitrážní soud pro sport (dále jen „CAS“) byl následně vytvořen o dva roky později, tj. roku 1983, přičemž status soudu nabyl účinnosti 30. června 1984. Na tomto statusu se podílel tehdejší soudce haagského Mezinárodního soudního dvora Keba Mbaye.¹

Za sídlo soudu bylo zvoleno město Lausanne ve Švýcarsku. Postupem času došlo ke vzniku také dvou permanentních základen v Sydney, Austrálie a v New Yorku, USA. Role, kterou si měl soud svým vývojem vybudovat a naplňovat ji, byla, aby se stal nejvyšší soudní instancí pro řešení kauz ve světovém sportu. *Vytvoření CAS tedy sleduje cíl harmonizovaného systému řešení sportovních sporů tak, aby existovala uniformní úprava řešení sporů kdekoliv na světě v rámci sportovního odvětví. Nehrozí tak nebezpečí, že by u řádných soudů mnoha států byly odlišné rozsudky ve stejné problematice, což by vedlo k nerovnostem mezi účastníky daného sportovního odvětví.*²

Výhodou soudu oproti řádným soudům je, že zájemcům o řízení je nabídnuto řešení jejich sporu znalci a specialisty v tomto specifickém

¹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007, s. 142. ISBN 978-80-903786-1-2.

² ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 115. ISBN 978-80-7380-147-2

právním odvětví. Mezi další výhody můžeme stavět velmi nízké náklady pro účastníky řízení a zároveň rychlost jednání. Krom sporů týkající se přímo nebo nepřímo sportu, CAS rozhoduje také o obchodních věcech, jako je např. spory o smlouvu o sponzorství. *Je třeba zdůraznit, že CAS nezasahuje do čistě sportovních rozhodnutí, např. verdiktu rozhodčího, ale činí tak až v případě, pokud byl rozhodčí podplacen nebo řízení vůči sportovci ze strany sportovní asociace porušovalo obecné právní principy, např. lidská práva.*³

Tak jako každá instance potřeboval soud postupem času reformovat, protože došlo k navýšení sporů řešených u soudu a soudní aparát nestíhal vyřešit veškeré kauzy v požadovaných lhůtách. Nejdůležitější reforma je z roku 1994, kdy došlo k rozdělení soudu na řádný (tzv. „*Ordinary Arbitration Division*“) a odvolací (tzv. „*Appeal Arbitration Division*“) arbitrážní panel.

1.1 Charakteristika soudu

CAS je tedy právnickou osobou, přičemž jde o nadaci vedenou podle švýcarského práva. Financování CAS má na starost ICAS. Samotné vytvoření ICAS a nová struktura CAS byly schváleny v Paříži 22. června 1994 podepsáním Dohody o statutu Mezinárodní rady Sportovních Asociací známé jako tzv. Pařížské dohody.

ICAS je nejvyšším orgánem CAS a jeho členi se musí velmi dobře orientovat v problematice sportovního práva a zároveň se musí velmi dobře orientovat v problematice arbitrážního řízení. *ICAS vybírá rozhodce s následujícím poměrem: 1/5 počtu rozhodců je navržena MOV, ať už z okruhů členů MOV či mimo něj, 1/5 mezinárodními sportovními federacemi z jejich členů nebo osob mimo tyto organizace,*

³ ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 115. ISBN 978-80-7380-147-2

1/5 národními olympijskými výbory, opět buď z jejich členů či mimo jejich členství, 1/5 s ohledem na zachování zájmů sportovců a 1/5 kandidátů, „osobností nezávislých na orgánech odpovědných pro navrhování rozhodců“.⁴ Seznam členů ICAS je veřejně přístupný na stránkách soudu a každý si ho může stáhnout a prohlédnout.⁵

Co se týče financování soudu, tak ho podporuje UEFA a další mezinárodní sportovní svazy, které přispívají určitou částkou na fungování soudu. Dále strany sporu musí platit náklady řízení a poplatky rozhodcům, které jsou přesně dány na fixní stupnici a tím se podílejí taktéž na nákladech a financování CAS.

Soud měl v roce 2002 k dispozici minimálně 150 rozhodců z 37 zemí světa. Tito rozhodci jsou specialisté na arbitrážní řízení a sportovní právo.⁶ V roce 2007 byl počet rozhodců již 257, což značí obrovský nárůst v počtu rozhodců a tedy i v počtu případů řešených u CAS. Seznam všech arbitrů je možný nalézt na webových stránkách soudu.⁷ V čele všech rozhodců stojí generální tajemník. Rozhodci jsou jmenováni ICAS na dobu 4 let, přičemž může dojít k prodloužení doby jmenování rozhodce. Při nástupu do funkce musí nově jmenovaný rozhodce podepsat tzv. „*letter of independence*“ (dopis nezávislosti).

CAS má tedy stálého generálního tajemníka, který je zároveň prezidentem ICAS. Jak již bylo zmíněno výše, soud se dělí na dva panely, řádný tzv. *Ordinary Arbitration Division* a odvolací tzv. *Appeal Arbitration Division*. V čele obou těchto panelů stojí prezidenti.

⁴ ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 114. ISBN 978-80-7380-147-2

⁵ THE COURT OF ARBITRATIONS FOR SPORT. *International Council of Arbitration for Sport* [online]. 2012 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: [http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/459/5048/0/CIAS-bios20net20\(2011\).pdf](http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/459/5048/0/CIAS-bios20net20(2011).pdf)

⁶ GARDINER, Simon. *Sports Law*. 2nd edition. London: Cavendish Publishing Limited, 2001, s. 255

⁷ Seznam arbitrů CAS. *The Court of Arbitration for Sport* [online]. © 2012 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.tas-cas.org/arbitrators-genlist>

Generální tajemník je v čele kanceláře soudu. Spolupracuje s dalšími dvěma tajemníky a radou. Hlavním úkolem této kanceláře je dohlížet na rozhodčí a mediační řízení. Dalším funkcí je, že působí jako poradní orgán pro rozhodce a stran ohledně postupu v řízení a v judikatuře.⁸ Dále tato kancelář provádí další úkoly, jako jsou organizace a příprava ad hoc tribunálů, organizace interních seminářů, propagace celé instituce na veřejnosti a v očích médií.

Hlavními pracovními jazyky CAS jsou angličtina a francouzština. Francouzské a anglické texty musí být autentické, pokud existují jakékoli rozdílnosti, je vždy rozhodující francouzský text. Pokud se strany nedohodnou na jazyku pro své jednání u soudu, tak samotný soud zvolí jazyk jednání. Další možností je, že strany si mohou vybrat jiný jazyk nežli ten pracovní, ale jen v tom případě, že CAS tento jazyk schválí. CAS má v tomto případě možnost nařídít určité poplatky stranám za překlad či tlumočení.

1.2 Reforma z roku 1994

Jak již bylo řečeno výše, došlo v roce 1994 k největší reformě v historii soudu. Tato reforma byla velmi potřebná, jelikož začalo na soud směřovat čím dál více případů, které se v dané lhůtě museli vyřešit. Hlavním důvodem pro reformu soudu byl rozsudek Gundel.⁹ Tento rozsudek vedl k přepracování statusu a řádu soudu, aby se stal efektivnějším a zároveň, aby se soud stal nezávislým na MOV. Velmi brzy potom to rozsudku se konala mezinárodní konference na téma

⁸ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 36, ISBN 90-6704-204-8.

⁹ Ian S. BLACKSHAW, Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006. ISBN 90-6704-204-8.

právo a sport. Tato konference se konala v Lausanne a byli zde představeny plánované změny.

Hlavním bodem této reformy bylo zřízení ICAS. K vytvoření ICAS došlo dohodami, které byly schváleny v červnu 1994 s tím, že byla podepsána tzv. Dohoda o Mezinárodní radě pro arbitráž ve sportu, která je známa pod tzv. Pařížskými dohodami. Tato rada má za úkol starat se o financování a provoz CAS namísto MOV. Další změnou bylo rozdělení soudu na řádný (tzv. „*Ordinary Arbitration Division*“) a odvolací (tzv. „*Appeal Arbitration Division*“) arbitrážní panel.

Od listopadu 1994 vešel v platnost nový Řád sportovní arbitráže (dále jen „řád“), který řídí organizaci a činnost CAS. Řád obsahuje 69 článků, které jsou rozděleny do dvou částí. První část se zabývá především subjekty, které pracují na urovnání sporů související se sportem, a druhá část se týká procesních pravidel. V roce 1999 byly do Řádu přidány mediační pravidla. *Řád stanovuje čtyři zvláštní procesní postupy:*

- a) *Běžné rozhodčí řízení*
- b) *Odvolací rozhodčí řízení*
- c) *Konzultační postup, který umožňuje pro sportovní subjekt požádat CAS o poradní stanoviska*
- d) *Mediační postup*¹⁰

¹⁰ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 36, ISBN 90-6704-204-8.

2. Možnosti řízení u CAS

Existuje několik možností řízení u tohoto soudu. Prvotní rozdělení je tedy na řádný (tzv. „*Ordinary Arbitration Division*“) a odvolací (tzv. „*Appeal Arbitration Division*“) arbitrážní panel. Další možností je mediační řízení a poslední možností jsou právní posudky vypracovávané soudem. CAS nerozhoduje v případě odvolání proti rozhodnutí sportovních asociací do doby, než jsou vyčerpány veškeré prostředky v rámci dané sportovní asociace.¹¹ Procesní řád platí jen v těch případech, kdy se dvě strany dohodnou, že předloží sportovní spor k Mezinárodnímu arbitrážnímu soudu.

Existují tedy obecná procesní pravidla, dle kterých se řízení vede, ale každé z následujících řízení, o kterých bude psáno níže, mají dále zvláštní ustanovení pro každé řízení zvlášť.

2.1 Řádné arbitrážní řízení

Toto řízení vzniklo po reformě z roku 1994 tzv. Pařížskými dohodami. Poslání a rozdělení soudu je upraveno v Řádu, článek 20.¹² Rozhodčí řízení se řídí procesními pravidly (ty jsou nedílnou součástí Řádu), zejména články 27 až 37, což jsou obecná ustanovení, a články 38 až 46 Řádu, což jsou zvláštní ustanovení, které se vztahují pouze na běžné rozhodčí řízení.¹³ Strany mají autonomii, co se týče volby rozhodců a dále mají autonomii, co se týče volby hmotného práva, dle kterého bude panel rozhodovat.

¹¹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Otázky sportovního práva*. Praha: Ústav státu a práva, 2008, s.113. ISBN 978-80-904024-1-6

¹² BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 35. ISBN 90-6704-204-8.

¹³ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 71. ISBN 90-6704-204-8.

Dalším důležitým bodem je místo konání arbitrážního řízení. Články Řádu upravují tuto situaci. Každý panel by se měl konat v sídle CAS, tedy v Lausaunne ve Švýcarsku. Může ale dojít ke změně místa konání a to v případech, kdy vzhledem k okolnostem nelze jinak jednání uspořádat. K tomuto kroku dojde až po konzultaci se stranami. O zvláštním místě konání následně rozhoduje předseda panelu.

Kancelář soudu je pověřena tvorbou panelů, které jsou přizvané k řešení sporů v rámci řádného rozhodčího řízení. V čele tohoto soudu je generální tajemník. Tento generální tajemník má svého zástupce, který jej může nahradit v případě, že tajemník již nemůže plnit své funkce. Hlavní rolí tajemníka tohoto soudu je, že se musí postarat o první krůčky potom, co je řízení zahájeno, než přejde do pravomoci rozhodců panelu. Mezi další kroky, které může generální tajemník uskutečnit je, že může rozhodnout o předběžném opatření, nebo může jmenovat rozhodce v případě, že jedna ze stran svého rozhodce nejmenuje anebo v případě, že obě strany si své rozhodce zvolili, ale nejmenovali předsedu panelu, tak v takovém případě prezident jmenuje předsedu daného panelu. Zároveň musí tajemník dané rozhodce, které si strany zvolili, potvrdit. Proto, aby si strany mohli zvolit svého rozhodce, musí být vytvořen seznam rozhodců, za což nese odpovědnost ICAS.

Panel je tedy složen z jednoho nebo tří rozhodců. Pokud dohoda o arbitráži nspecifikuje počet rozhodců, určí jejich počet předseda komory s přihlédnutím k rozsahu a složitosti případu. Pokud není již od počátku zjevné, že pro uskutečnění arbitráže neexistuje žádná dohoda, provede soudní kancelář všechny potřebné kroky pro jeho zahájení. Strany se mohou nechat v tomto řízení zastoupit. Důležité je říci, že stranami zvolení zástupci nemusí být advokáti. Aplikované právo v rámci tohoto řízení je právo švýcarské, pokud se strany nedohodli na jiném výběru práva. *Platnost výběru práva (choice of law) se řídí lex*

*arbitri, tj. částí 12 švýcarského zákona o soukromém mezinárodním právu.*¹⁴

Jedním z prvních kroků pro zahájení arbitráže je, že kancelář zašle žalobu straně odpůřčí. Dále vyzve strany, aby se vyjádřili k předmětu sporu z hlediska příslušného právního předpisu. Dále stanoví odpůřčí straně termín pro sdělení příslušné informace k počtu a volbě rozhodce či rozhodců. Dále se u místa jednání rozlišuje mezi sídlem soudu a místem, kde řízení probíhá fyzicky, což je v souladu se švýcarským arbitrážním právem.

Strana, která si chce vyžádat arbitráž u CAS, musí splnit podmínky podle procesního řádu. Jde o tyto náležitosti:

- a) Stručný popis skutečnosti a právní prostředek včetně popisu předmětu sporu předkládaného soudu k rozhodnutí;*
- b) Požadavky strany žalující;*
- c) Kopii smlouvy obsahující arbitrážní dohodu, nebo jakéhokoliv dokladu umožňujícího arbitráž podle tohoto procesního řádu;*
- d) Jakoukoliv relevantní informaci k počtu a volbě porotce či porotců, zvláště jestliže arbitrážní dohoda předpokládá tři porotce, jméno a adresu porotce zvoleného žadatelem z osob uvedených v seznamu soudu*¹⁵

Následně dochází k řízení před rozhodci, které zahrnuje písemné podání, jestliže to rozhodci pokládají za vhodné, a ústní slyšení.¹⁶ Spolu s písemným podáním předají strany veškerý písemný důkazní materiál, který hodlají použít. Pak dochází k výměně písemných podání, po kterých strany již nemohou dále předkládat další písemné důkazní materiály. Ve všech písemných podání musí strany uvést veškeré

¹⁴ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007, s.123. ISBN 978-80-903786-1-2.

¹⁵ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Řád sportovní arbitráže*. Praha, 1996

¹⁶ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Řád sportovní arbitráže*. Praha, 1996

svědky a znalce, které budou chtít předvolat a musí dojít k specifikaci ostatních důkazních prostředků, které si přejí uplatnit při řízení.

Po skončení výměny písemných podání, stanoví předseda panelu směrnice pro ústní řízení, hlavně tedy termín hlavního líčení. Zpravidla dochází k nařízení pouze jednoho líčení, během kterého porota vyslechne všechny strany, svědky i znalce, jakož i závěrečné argumenty stran, ve kterých má odpůrce poslední slovo.

Předseda panelu celé líčení vede a řídí. Musí zajistit, aby výpovědi byly stručné a byly omezeny pouze na předmět písemného podání a byly samozřejmě svým podáním relevantní. Při řízení je obvyklé, že účastníci mají krátké prohlášení na začátku řízení a závěrečnou řeč na konci řízení. Tak jako v běžném řízení se musí i o tomto řízení vyhotovovat zápis z jednání. Tento zápis je velmi krátký, na rozdíl od většiny obchodních mezinárodních arbitrází, pro které jsou typické doslovné přepisy z jednání.

Pokud jsou v řízení předvoláni svědci, znalci či tlumočníci, musí být poučeni o křivé výpovědi. Křivá výpověď je trestným činem podle článku 307 Švýcarského trestního zákoníku. Důležité je zároveň říci, že procesní pravidla Řádu nespécifikují, zda je svědecká výpověď v řízení povinným prvkem. Ve výjimečných případech může předseda panelu povolit, aby výslech svědků a znalců byl umožněn přes videokonferenci. Tato možnost je velmi často využívána, jelikož jde o velmi užitečný a efektivní nástroj, ale jen pokud je s ním pracováno přiměřeně. Slyšení jsou neveřejná, pakliže se strany nedohodnou jinak.

Co se týče dokazování a důkazních prostředků, může strana požádat porotu, aby přikázala druhé straně předložit doklady, které má v držení nebo pod kontrolou. Strana, která toto žádá, musí prokázat pravděpodobnost toho, že tyto doklady existují a že jsou pro řízení relevantní.

Panel rozhoduje většinou hlasů, pokud ovšem není pouze jen jeden rozhodce. V takovém případě rozhoduje on sám. Rozhodnutí musí být písemné, datované a podepsané. Pokud si strany neurčí jinak, tak rozhodnutí musí obsahovat souhrnné zdůvodnění, proč panel rozhodl tak jak rozhodl. Rozhodnutí je konečné a pro obě strany je závazné. Nelze proti němu použít odvolání kvůli tomu, že bydliště, či sídlo právnické osoby nebo trvalé místo pobytu fyzické osoby nejsou ve Švýcarsku. Celé toto řízení musí být financováno stranami sporu a dále se na spolufinancování podílí CAS. Řádné řízení u tohoto soudu běžně trvá od šesti do devíti měsíců od data podání žádosti až do vydání rozhodnutí.¹⁷

Dalo by se říct, že běžné rozhodčí řízení je poměrně rychlou záležitostí, ale existují chvíle, kdy je nutné získat předběžné opatření s cílem, aby bylo zachováno *status quo*. Předběžné opatření je tu proto, aby bylo možno regulovat podmínky vztahu na dobu, po kterou poběží rozhodčí řízení. Právo nařídit předběžné opatření se opírá o švýcarské rozhodčí právo. Zákon tedy zde zavádí domněnku, že strany byly svěřeny arbitrážnímu soudu a ten má neomezenou pravomoc nařídit tato opatření, pokud se tedy strany nedohodnou jinak. Na žádost jedné ze stran nařídí buď:

- a) Předběžné opatření
- b) Ochranné opatření,

Převažující názor mezi švýcarskou právní teorií je, že úřad sdělil rozhodčímu soudu podle článku 183 odst. 1 PIL act, že není výhradní soudní instancí a že strany mají možnost usilovat o předběžné opatření kdykoliv u příslušného švýcarského nebo zahraničního soudu.¹⁸ CAS jako instituce nemá pravomoc nařídit předběžné opatření před podáním

¹⁷ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007, s. 130. ISBN 978-80-903786-1-2.

¹⁸ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 86. ISBN 90-6704-204-8.

žádosti o rozhodčí řízení. Tuto pravomoc nad poskytnutím předběžného opatření mají panely CAS. Požadavky na poskytnutí předběžných opatření a typy opatření, která budou poskytnuta, se řídí buď podle příslušných procesních pravidel anebo podle *lex causae* v závislosti na tom, zda předběžné opatření je považováno za záležitost procesního práva anebo za záležitost věcného charakteru. Praxe dokazuje, že předběžné opatření je považováno za věc procesního práva. Nicméně článek R37 Řádu nespécifikuje druhy opatření, která můžou arbitři nařídít ani požadavky pro udělení předběžného opatření. Pokud jde tedy o typy opatření, je obecně uznáváno, že rozhodci mohou nařídít jakékoliv opatření, která považují za nezbytná:

- a) Chránit práva žadatele před újmou, kterou by mohlo být později těžké napravit
- b) Regulování vztahů mezi stranami v rozhodčím řízení

Pokud jde o požadavky na poskytnutí předběžných opatření, CAS panely obecně odkazují na obvyklé požadavky uplatňující se v rámci mezinárodní obchodní arbitráže. Za účelem získání předběžného opatření musí žadatel prokázat, že tyto podmínky jsou splněny na první pohled. Jde o tyto podmínky:

- a) Žadatele je třeba chránit před poškozením či zraněním
- b) Existují důvodné šance na úspěch ve věci samé
- c) Zájmy dožadující se strany převažují nad zájmy oponenta nebo třetí strany

Dle článku 45 Řádu musí panel rozhodnout spor podle práva, které si strany sporu zvolili, pokud neexistuje toto právo, bude se rozhodovat dle švýcarského práva. Strany mohou nechat panel rozhodovat dle *ex aequo et bono* (rovnost a spravedlnost).

V případech, kdy dochází k řešení podle *ex aequo et bono*, se neuplatňuje právo, které si strany zvolili, ale panel vydá rozhodnutí v souladu s tím, jak vnímá on sám spravedlnost v daném případě.

Jinými slovy, panel není vázán při rozhodování žádnými pravidly. Jediným omezením je, že panel musí respektovat mezinárodní obyčej. Aby tedy bylo možno rozhodovat ve věci, musí být k tomu stranami oprávněn. Toto povolení nemusí mít písemnou formu. Může být tedy učiněno výslovně a může být učiněno kdykoliv v průběhu řízení.

Řád obsahuje podrobná pravidla, která se týkají možnosti rozhodčího řízení, pokud se ho zúčastní více účastníků, tj. arbitráž zahrnuje více než dvě strany. Konkrétně upravuje tři různé druhy či typy situací.

1.) První situací je, kdy je zde více žadatelů a odpůrců, tj. kdy o arbitráž žádá více žadatelů nebo na druhé straně je více odpůrců. Řád se zaměřuje a řeší problémy, které mohou nastat v takových situacích v souvislosti se jmenováním rozhodců. Panel tedy bude jmenován v souladu s počtem rozhodců. Stejně jak je tomu u dvoustranných sporů. Generální tajemník rozhodne o počtu rozhodců s ohledem na složitost sporu. Pokud je panel složen ze tří rozhodců, je stanoveno, že žalobci či odpůrci se dohodnou na jednom kandidátovi na rozhodce, který bude v panelu jako jeden z rozhodců.

2.) Další situací je spojení věcí. Jde o situace, kdy odpůrce může zahrnout do řízení třetí stranu. V takovém případě to musí odpůrce zmínit ve své odpovědi spolu s uvedením důvodů. Soud pak pošle kopii odpovědi žadatelovi, který vyjádří svůj postoj ohledně třetí osoby. Je tu ovšem podmínka účasti třetí osoby. Tato osoba se může zúčastnit pouze v rozhodčím řízení, které je vázáno předchozí smlouvou mezi stranami anebo pokud se strany písemně dohodnou na tom, že třetí strana může být účastníkem řízení. Dále o třetí osobě rozhoduje generální tajemník anebo panel, pokud je již ustanoven.

3.) Intervence, tj. situace, kdy se třetí strana snaží zúčastnit jako strana arbitráže. V takovém případě je nucena třetí strana podat žádost,

aby se mohla stát stranou sporu. Žádost třetí strany je pak postoupena stranám, které mají možnost vyjádřit svůj postoj k potenciálnímu zásahu třetí osoby do řízení.

2.2 Odvolací arbitrážní řízení

Je tedy druhým typem řízení, která se konají u tohoto soudu. Toto řízení upravují zvláštní ustanovení, která jsou součástí procesního části řádu. Toto řízení se zabývá tím, když se strana odvolá proti rozhodnutí disciplinárního soudu nebo obdobného orgánu federace, asociace či jiné sportovní organizace, pokud tak dovolují stanovy a řády zmíněné sportovní organizace nebo strany uzavřeli zvláštní arbitrážní dohodu. Dále může odvolávající strana podat návrh na řízení, pokud už plně vyčerpala veškeré opravné prostředky, které dle stanov a řádů sportovní organizace či asociace má k dispozici.

Odvolávající se strana musí předložit soudu prohlášení, které obsahuje tyto náležitosti:

- a) *Kopii rozhodnutí, proti kterému je odvolání určeno*
- b) *Žádost odvolatele o opravný prostředek*
- c) *Určení porotce vybraného odvolatelem ze seznamu porotců CAS, pakliže se strany nedohodnou, aby porotu tvořil jediný porotce*
- d) *Případně žádost o pozastavení výkonu rozhodnutí, proti kterému je podáno odvolání, s příslušným zdůvodněním,*
- e) *Kopii ustanovení stanov či řádů nebo příslušné dohody, vyhrazující právo odvolání k CAS¹⁹*

Pokud ve stanovách nebo rádech příslušné federace, asociace, sportovní organizace nebo po příslušné předchozí dohodě stran není stanovena lhůta pro odvolání, platí pro podání odvolání lhůta 21 dnů od

¹⁹ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Řád sportovní arbitráže*. Praha, 1996.

sdělení rozhodnutí, proti kterému strana odvolání podává. Deset dnů po lhůtě pro odvolání musí odvolávající se strana podat zdůvodnění, které bude obsahovat popis skutečností a právních důvodů pro odvolání, spolu se všemi důkazními materiály a doklady, na základě kterých se hodlá strana odvolávat. V případě, že odvolávající strana tyto požadavky nesplní, bere se, že nespĺnila náležitosti a odvolání se tím pokládá za zrušené.

Pokud je od počátku zjevné, že neexistuje dohoda o tom, aby byl daný případ předán k arbitrážnímu řízení u CAS, provede CAS veškerá důležitá opatření k zahájení arbitráže. Po zahájení řízení nastává fáze ohledně volby rozhodců. Pokud se strany nedohodly, aby panel tvořil pouze jeden rozhodce, nebo generální tajemník nepovažuje za nutné, aby případ řešil pouze jeden rozhodce, jelikož daný případ není tak naléhavý, zvolí si odpůrce během deseti dnů po doručení prohlášení o odvolání jednoho rozhodce. Pokud tak neučiní ve stanovené lhůtě, provede výběr rozhodce místo odpůrce generální tajemník. Jestliže se ale strany dohodli, že spor bude řešit pouze jeden rozhodce, určí ho generální tajemník po obdržení prohlášení o odvolání. Jestliže se strany domluvili, že řízení povedou tři rozhodci, tak po výběru rozhodce stranou odpůrčí nominuje generální tajemník předsedu panelu. Rozhodci, kteří byli vybráni stranami, jsou platně nominováni až potom, co je platně potvrdí generální tajemník. Předtím, než generální tajemník provede potvrzení rozhodců, musí tajemník zkontrolovat, že zvolení rozhodci odpovídají podmínkám článku R33.

Poté, co tajemník obdrží od odpůrce zdůvodnění odvolání, musí ve lhůtě dvaceti dnů odpůrce předat své vyjádření, které obsahuje:

- a) *Popis prostředků obhajoby*
- b) *Veškeré námitky nepříslušnosti*

c) *Všechny důkazní materiály, které odpůrce hodlá uplatnit*²⁰

Pokud se strany nedohodnou jinak anebo pokud předseda panelu nerozhodne jinak na základě mimořádných okolností, nemohou strany doplňovat své zdůvodnění, předkládat nové podklady nebo důkazní materiály po podaném zdůvodnění odvolání a vyjádření odpůrce.

Panel má plnou pravomoc přezkoumávat veškeré skutečnosti v souvislosti s příslušnými zákonnými ustanoveními. Poté, co dojde k předání spisu, stanoví předseda panelu náležitosti pro slyšení stran, svědků a znalců. Panel si může dále vyžádat i spis disciplinárního soudu či obdobného orgánu, který vydal rozhodnutí, které je předmětem odvolání. Panel má právní příslušnost rozhodnout spor podle příslušných nařízení a zákonných předpisů, které si strany zvolili. Pokud není tato možnost, tak alespoň dle zákonů země, ve které má federace, asociace nebo jiná sportovní organizace sídlo.

Rozhodnutí panelu je vždy písemné a musí obsahovat celé souhrnné zdůvodnění. Pokud je panel složen ze tří rozhodců, tak rozhoduje většinou hlasů. Panel může rozhodnout, že stranám oznámí rozhodnutí ještě před vypracováním závěrečného zdůvodnění. Zároveň rozhodnutí bez závěrečného zdůvodnění je konečné až písemným vyhotovením. Toto rozhodnutí je pro strany závazné, konečné a nelze jej změnit. Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání, jelikož strany nemají bydliště nebo sídlo ve Švýcarsku a vzhledem k tomu, že se strany výslovně zřekli odvolání v dohodě o arbitrážním řízení nebo eventuálně v další dohodě uzavřené následně, která je většinou uzavřena při zahájení arbitrážního řízení. Výrok panelu musí být proto stranám sdělen do čtyř měsíců od podání prohlášení o odvolání. Tato lhůta může být ve zvláštních případech prodloužena, pokud o to požádá předseda panelu zvláštní žádostí. Rozhodnutí, které panel vypracuje je

²⁰ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Řád sportovní arbitráže*. Praha, 1996.

veřejné a CAS jej musí zveřejnit, pokud se ovšem strany nedohodnou jinak.

2.3 Mediační řízení

Další možností řízení u CAS je tzv. mediační řízení (*mediation procedure*). Toto řízení se používá pro různé typy sporů s výjimkou těch, které vznikly rozhodnutím disciplinární komise svazu či federace. Pokud se stranám nepodaří vyřešit spor smírně v tomto řízení, stále mají strany možnost se obrátit na arbitrážní řízení u tohoto soudu či na jiný arbitrážní či soudní tribunál.²¹ Každá fyzická či právnická osoba se způsobilostí k právním úkonům může požádat o zprostředkování mediačního řízení, ale jsou tu určité náležitosti, které musí být splněny. Toto řízení má určité výhody oproti řádnému a odvolacímu arbitrážnímu řízení. Hlavní výhodou procesu mediace je umožnění stranám, aby vypracovali vlastní řešení svého sporu za pomoci mediátora.²² Seznam mediátorů je možné najít na stránkách CAS.²³

Mediace je nezávazný a neformální postup založený na mediační dohodě, v níž se každá ze stran zavazuje, že bude jednat v dobré víře s druhou stranou a to za pomoci mediátora CAS, s ohledem na řešení spojené se sportovním sporem.²⁴

Mediace tedy poskytuje příležitost pro kooperativní řešení sporu. Mezi další výhody patří tajnost, specializace arbitrážních/mediátorů,

²¹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007, s.122. ISBN 978-80-903786-1-2.

²² GARDINER, Simon. *Sports law*. 2nd ed. Portland, Or.: Cavendish Pub., 2001, s. 271. ISBN 18-594-1684-5.

²³ THE COURT OF ARBITRATIONS FOR SPORT. *List of CAS Mediators* [online]. 2011 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: [http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/4350/5048/0/Liste20des20m%C3%A9diateurs20201120\(noms,20pays\).pdf](http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/4350/5048/0/Liste20des20m%C3%A9diateurs20201120(noms,20pays).pdf)

²⁴ *The Court of arbitrations for sport* [online]. © 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.tas-cas.org/en/20questions.asp/4-3-232-1010-4-1-1/5-0-1010-13-0-0/>

pružnost, jednoduchost řízení a rychlost. Jsou zde i nižší náklady a rozhodčí nález je mezinárodně účinný. Co se týče tajnosti a důvěryhodnosti, tak mediační řízení je soukromé, a proto probíhá bez médií a veřejnosti, což znamená, že slyšení je neveřejné.²⁵ Zároveň existují případy, kdy veřejný zájem a právo na informace jsou silnější než povinnost mlčenlivosti.

Mediační řízení bylo založeno jako levnější varianta řízení u tohoto soudu („*low cost*“). Což znamená, že náklady a poplatky rozhodců, stejně tak i administrativní náklady jsou hrazeny z rozpočtu CAS. Je zde pouze omezený finanční příspěvek, který dle sazeb CAS, jsou strany povinny přispět.

To, aby strany mohly řešit spor mediačním způsobem je, že musí mít tuto možnost sjednány ve smlouvě nebo dají souhlas k mediaci prostřednictvím dokumentu podepsaného oběma stranami poté, co spor vznikl. Stejně tak jako u arbitráže musí být žádost předložena v anglickém nebo francouzském jazyce. Žádost musí obsahovat totožnost účastníků sporu a jejich zástupců a samozřejmě i stručný popis sporu.

CAS předkládá seznam mediátorů, kteří jsou vybráni na základě jejich znalostí a dovedností.²⁶ Na rozdíl od arbitrů nemusí mít mediátor právní vzdělání. Jsou dva způsoby, kterými lze vybírat mediátory. První způsob je, že strany souhlasí s výběrem mediátorů, kteří byli vybráni z daného seznamu. Druhým způsobem je, že pokud si strany z daného seznamu nevyberou, výběr provede generální tajemník CAS po konzultaci se stranami sporu. Zvolený mediátor musí být pro obě strany

²⁵ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 197. ISBN 90-6704-204-8.

²⁶ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 196. ISBN 90-6704-204-8.

nezávislý, a pokud vzniknou jakékoli pochybnosti o jeho nezávislosti, je povinen to okamžitě sdělit všem účastníkům sporu. Pokud jsou strany řádně informovány, tak podepíší prohlášení, ve kterém potvrdí zvolení mediátora. Pokud je jedna ze stran proti tomu, aby mediátor i nadále vykonával danou funkci ve sporu nebo sám mediátor usoudí, že již není schopen vykonávat svou funkci, je třeba informovat generálního tajemníka CAS, který je povinen přijmout tato opatření a nahradit mediátora jiným, ale až po konzultaci se stranami sporu.

Hlavní roli v tomto sporu mají strany, které mají prvořadou úlohu. Strany určují, jakým způsobem bude řízení vedeno a mediátor zasahuje jen v případě neshody.²⁷ Každá strana musí shrnout to, co ve sporu se jí zdá chybné a sporné, identifikuje sporné body a stanoví své požadavky. Tyto veškeré náležitosti poslouží mediátorovi, aby měl jasný přehled a mohl tak dovést strany k diplomatickému řešení. Strany mohou být zastoupeny, ale jen za podmínky, že stranami zvolený zástupce má pravomoc rozhodovat o konečném urovnání sporu. Strany mohou nechat taktéž předvolat svědky a znalce, ale jen pouze na své náklady. Každá ze stran může kdykoliv v průběhu mediačního řízení dané řízení ukončit. Stejně může do řízení zasáhnout i mediátor a to v případě, když cítí, že nelze dosáhnout lepšího výsledku. Každá ze stran musí zaplatit za možnost, aby případ mohl být řešen mediačně, částku ve výši 500 CHF. Co se týče výsledků u případů řešených mediací, je zde až 85% úspěšnost řešení těchto sporů.

Vývoj celého mediačního řízení je značně brzděn výskytem případů, které jsou předloženy v řízení o odvolání. Jde až o 80%

²⁷ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 196. ISBN 90-6704-204-8.

případů. Pro tyto případy je zakázáno použít mediační řízení.²⁸ Zde spatřuji budoucnost a možnost určité reformy v rámci CASu, která by mohla pomoci tomu, aby se mediace dostala do popředí.

2.4 Právní posudky

CAS může vypracovat právně poradní posudek, který se bude týkat sportovních otázek. Důležité je říci, že tento posudek není závazným arbitrážním rozhodnutím. Člen organizační olympijské rodiny může prostřednictvím této možnosti požádat o vypracování určitého postupu, který je v Řádu označován jako právní posudek.

Tyto posudky jsou jedinečným procesem a postupem a jsou zaštitěny Řádem. Jde tedy o nezávazné stanovisko, které vypracovává buď panel složený ze tří rozhodců anebo samostatného rozhodce. Ti vypracovávají stanovisko na základě otázek, které jsou položeny tazatelem. Tyto úvahy a poradní reakce nepředstavují rozhodčí nález a nejsou závazné podle článku 62 Řádu.²⁹ Konečné rozhodnutí, jak postupovat v daném případě, po obdržení posudku, náleží pouze žadateli. Vypracované stanovisko může mít následný vliv na budoucí či již probíhající řízení u CAS. Samozřejmě se vypracovaná stanoviska zveřejňují a nezůstávají utajené, ale musí být zde dán souhlas strany, která si přála dané stanovisko vypracovat, se zveřejněním. Tyto stanoviska pomáhají vyjasnit sporná a nejednoznačná pravidla sportu, proto také musí být dostupná široké veřejnosti.

Článek 66 Řádu řeší náklady spojené s tímto řízením. Kancelář soudu se radí s žadatelem o stanovisko do jaké míry a zároveň za

²⁸ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 199. ISBN 90-6704-204-8.

²⁹ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s 181. ISBN 90-6704-204-8.

jakých podmínek se bude finančně podílet na nákladech a postupu konzultace. Samozřejmě tak jako je to vždy, i tento soud vydal několik stanovisek, které byly velmi diskutovány.

Co se týče budoucnosti vypracování těchto právních posudků, tak pokud nebude CAS v určitých záležitostech překračovat své pravomoci, je zde určitá možnost, že tyto posudky nabudou na síle. Znamenalo by to, že by se tyto posudky vyvinuly v mnohem komplexnější a užitečnější nástroj pro řešení sporných otázek. Tím by tedy došlo k možnému vyhnutí se řízením před CAS.

Existuje mnoho případů, kdy panely řešili a rozhodovali případy, které byly již do jisté míry řešeny pomocí těchto právních posudků. Proto dochází k odmítání žádostí o arbitráže, jelikož daná situace byla řešena pomocí právního posudku.

3. Ad Hoc Tribunály

3.1 Obecné informace

Ad Hoc tribunály jsou specifickými a zvláštními panely, které jsou zřízené u Mezinárodního arbitrážního soudu pro sport. Tento tribunál je upraven zvláštními pravidly tj. Řád arbitráže pro Olympijské hry (*Arbitration Rules for Olympic Games*). Účelem toho řádu je, aby bylo umožněno sportovcům a sportu samotnému rozhodnutí dle článku 59 Olympijské charty, že pokud se vyskytnou spory v průběhu Olympijských her nebo v období deseti dnů před zahájením zahajovacím ceremoniálem olympijských her, tak se tento spor bude řešit dle tohoto Řádu. Dále jsou tyto tribunály zřizovány na Mistrovství Evropy ve fotbale v roce 2000, ME ve fotbale v Portugalsku, MS ve fotbale v Německu. Na olympijských hrách byly tyto tribunály zřízeny v Naganu 1998, Sydney 2000, Athénách 2004, Turíně 2006, Pekingu 2008. Jak již bylo řečeno výše, tak tyto tribunály rozhodují dle Olympijské charty a dále podle obecných právních principů a vlády práva, jejichž aplikaci CAS považuje za nejvhodnější. Nejvíce asi přispěli k rozvoji tohoto tribunály hry v Sydney 2000, kdy CAS pokračuje ve vývoji ke globálnímu subjektu řešení sporů a slouží čím dál více potřebám sportovců a sportovních organizací.

CAS tedy sídlí v Lausanne ve Švýcarsku a toto sídlo je považováno i za místo rozhodčího řízení, i přesto že probíhá u ad hoc tribunálu v teritoriu jiného státu, který právě pořádá danou sportovní akci. To tedy znamená, že arbitrážní řízení se řídí švýcarským zákonem o soukromém mezinárodním právu (Swiss Federal Act on Private International Law) i v případě, že jedna ze stran sporu má bydliště nebo

zaregistrované sídlo mimo Švýcarsko.³⁰ Každý ad hoc tribunál tedy může vykonávat veškeré činnosti, které spadají do jejich mise v místě OH nebo na jakémkoli místě, které budou považovat za vhodné.

Před každými olympijskými hrami ICAS prostřednictvím své rady vypracuje seznam rozhodců, kteří budou na daných hrách či jiné sportovní akci působit. Tento zvláštní seznam rozhodců musí být zveřejněn před zahájením sportovní akce. Tento seznam může být i pozměněn, ale pouze pokud v nevyhnutelných případech. ICAS volí posléze prezidenta a Co- prezidenta ad hoc tribunálu z řad členů ICAS. Prezident musí vykonávat veškeré funkce, které jsou mu svěřeny Řádem. Co- prezident může kdykoliv nahradit prezidenta. Oba dva musí být nezávislí a nepodjatí v jakémkoli případě řešeného u tohoto tribunálu. Pokud existují nějaké pochybnosti o jejich nezávislosti či podjatosti musí diskvalifikovat sami sebe, aby bylo docíleno nezávislosti.

CAS je povinen zřídit kancelář soudu ad hoc tribunálu v místě konání OH či jiné sportovní akce. Tento úřad musí být pod kontrolou generálního tajemníka. Stejně tak jak u rozhodčího řízení, které se koná v Lausanne, musí i tyto ad hoc tribunály mít stanoveny jednající jazyk arbitráže. Těmito jazyky jsou angličtina a francouzština, podle toho jak stanoví prezident ad hoc tribunálu. Co se týče případného zastoupení účastníků u tohoto tribunálu, tak si účastníci mohou zvolit zástupce, ale tento zástupce musí znát již na začátku jednání. Jde tedy o to, aby případný zástupce byl v místě konání, protože tyto tribunály musí rozhodnout velmi rychle, většinou do 24 hodin od podání žádosti.

V roce 1996 poprvé došlo ke zřízení ad hoc tribunálu na OH v Atlantě. Aby bylo možné se her zúčastnit, museli všichni závodníci

³⁰ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007, s.124. ISBN 978-80-903786-1-2.

podepsat následující: „*Já nebudu požadovat žádnou arbitráž nebo spor jiné formy pomoci jiným soudem či tribunálem.*“³¹ V Atlantě nakonec došlo k pěti případům, které tento zvláštní tribunál musel řešit. Byly to případy dopingu, ale i protesty proti oficiálním výsledkům. Člen ad hoc tribunálu Michaela Beloff zhodnotil fungování panelu takto: *Panel zdůraznil obecné zásady spravedlnosti, význam důkazů, zdůraznil potřebu odstranit doping ze sportu, zdůraznil také ochranu obecného rozhodčího řízení a obhájení autority, která je založená v řídicích orgánech.*³²

3.2 Žádost

Každá fyzická či právnická osoba, která si přeje, aby bylo rozhodováno u ad hoc tribunálu musí vyplnit a podat žádost kanceláři soudu, která je na této sportovní akci zřízena. Tato žádost musí obsahovat kopii napadeného rozhodnutí nebo případně popis skutkového stavu věci a právní argumenty, na kterých je daná žádost postavena. Žádost musí být napsaná v anglickém či francouzském jazyce. Tato standardní žádost musí být vždy k dispozici všem stranám v kanceláři soudu.

Po obdržení této žádosti prezident ad hoc tribunálu složí panel ze tří rozhodců, kteří jsou vedeni na zvláštním seznamu. Zvolení rozhodci si zvolí svého předsedu panelu. Všichni rozhodci musí mít právní vzdělání a musí mít velmi dobré znalosti o sportovním právu. Musí být nezávislí, a pokud existuje jakákoliv pochybnost o jejich podjatosti, musí tuto okolnost zveřejnit. Prezident tribunálu musí v takovém případě přijmout na vědomí jakoukoli výzvu strany. Pokud existuje výzva strany na podjatost rozhodce, tak v takovém případě

³¹ GARDINER, Simon. *Sports law*. 2nd ed. Portland, Or.: Cavendish Pub., 2001, s. 259. ISBN 18-594-1684-5.

³² GARDINER, Simon. *Sports law*. 2nd ed. Portland, Or.: Cavendish Pub., 2001, s. 259. ISBN 18-594-1684-5.

musí být všechny strany co nejrychleji vyslyšeny ohledně této výzvy. Všichni rozhodci, kteří jsou na zvláštním seznamu rozhodců ad hoc tribunálu mají povinnost být přítomni na olympijských hrách a zároveň musí být kdykoliv během 24 hodin denně k dispozici. Stejně tak prezident toho tribunálu musí být kdykoliv k dispozici. Je zde ještě jedna podmínka, že ani jeden z rozhodců nemůže působit jako poradce z žádné ze stran.

3.3 Řízení

Panel musí předvolat účastníky ve velmi krátké době ihned po obdržení žádosti. Každá námitka na nedostatek příslušnosti tribunálu musí být předložena ihned, nejpozději však na začátku řízení. Panel postupuje tak jak uzná za vhodné, musí ovšem vzít v potaz specifické potřeby či okolnosti každého případu. Musí dbát na to, aby každá ze stran byla vyslechnuta. Panel musí mít plnou kontrolu nad dokazováním, což znamená, že musí přijmout veškerá nezbytná opatření s ohledem na důkazy. Strany musí přednést veškeré své důkazy a zároveň oznámí, které svědky chtějí předvolat. Svědci musí být vyslechnuti také co nejdříve. Je zde zároveň možnost, že pokud se panel cítí velmi dobře informován, může panel rozhodnout, že se nebude konat slyšení a vydá nález bez slyšení. Pokud se jedna ze stran nedostaví k jednání, panel může i přesto pokračovat v jednání. Lhůta pro vydání rozhodnutí je 24 hodin od podání žádosti. Ve zvláštních případech lze tuto lhůtu prodloužit. Lhůtu může prodloužit pouze prezident ad hoc tribunálu.

Rozhodnutí se přijímá většinou hlasů. Toto rozhodnutí musí být písemné, datováno a podepsáno prezidentem panelu. V rozhodnutí musí být uvedeny stručné důvody, proč došlo k takovému rozhodnutí. Samotné řízení je zdarma, strany sporu hradí své vlastní náklady, což

můžou být náklady na právního zástupce, odborníky, tlumočníky a svědky.

Co se týče České Republiky, tak ta tento tribunál využila v roce 1998 při OH v Naganu v Japonsku. Došlo zde ke sporu ČR a Švédska při hokejovém turnaji. V průběhu turnaje vyšlo najevo, že hráč Švédského národního týmu Samuelsson má zároveň švédské i americké občanství a tím pádem hrozila kontumace výsledků švédského týmu dle pravidel IIHF. Českému týmu šlo o nasazení do čtvrtfinále olympijského turnaje. Což znamená, že kdyby skutečně došlo ke kontumaci výsledků švédského týmu, naše reprezentace by nastoupila ve čtvrtfinále s papírově slabším soupeřem, tedy Běloruskem namísto USA. IIHF tuto situaci vyřešilo tak, že nedošlo ke kontumaci výsledků švédského hokejového týmu, nýbrž došlo pouze k vyloučení hráče Samuelssona z těchto olympijských her. Proti tomuto rozhodnutí se odvolal český tým i švédský tým k ad hoc tribunálu. Ten rozhodl tak podle olympijských ideálů a pravidel fair play a odvolání odmítl. Důvodem pro zamítavé rozhodnutí o odvolání bylo, že český celek neprohrál se švédským týmem a prý by dle tribunálu získal český tým výhodu papírově lehčího soupeře pro čtvrtfinále. Jak je vidět, celé toto řízení bylo velmi rychlé, jelikož nedošlo ke zdržení turnaje či posunutí zápasů. Je zde i vidět, že v prvním stupni rozhodovalo IIHF a ve druhém stupni CAS v podobně ad hoc tribunálu.

Podle mého názoru zřízení těchto ad hoc tribunálů na významných sportovních akcích bylo velmi dobrým krokem k dodržení spravedlnosti na těchto akcích. Řízení je velmi rychlé a velmi rychle dojde k rozhodnutí věci, aniž by muselo dojít k pozastavení, či prodloužení dané akce. Celé toto řízení tedy funguje na základech spravedlivého procesu, rovnosti stran, svobody slova a na dalších demokratických principech.

3.4 Příklady řízení řešených u ad hoc tribunálů

3.4.1 Munyasia v. International Olympic Committee (IOC)

Případ keňského boxera Munyasia, který byl členem Keňského olympijského boxerského týmu na OH v Athénách v roce 2004, kdy měl 6. srpna 2004 pozitivní dopingový nález. Tento sportovec se samozřejmě proti nálezu v jeho těle odvolal s tím, že zakázaná látka se do jeho těla dostala omylem nebo nevědomky.

Vzorek boxera byl posouzen v akreditované laboratoři WADA v Athénách. Po té, co byl tedy vzorek shledán pozitivním, tak IOC rozhodla boxera z olympijských her vyloučit. Munyasia se proti takovému rozhodnutí odvolal k ad hoc tribunálu, kde znovu uvedl, že se látka do jeho těla dostala nevědomky nebo nějakou chybou. Proto, aby potvrdil tento argument, doložil k jedné pití a jídlo, které požil 24 hodin před odebráním vzorku. Dále v odvolání požádal, aby byl vzorek poslán do jiné „nezávislé“ laboratoře na novou analýzu. Panel tribunálu na toto poznamenal, že nebyl napaden vzorek moči odvolatele, který byl analyzován, že je skutečně vzorkem odvolatele a navíc nález látky v moči byl zcela jasný. To hlavní, co ale panel poznamenal je, že je osobní povinností sportovce zajistit, aby žádná ze zakázaných látek se nedostala do těla sportovce. Tribunál tedy došel k závěru, že provinění proti antidopingovým pravidlům bylo prokázáno, a proto výsledek řízení byl stejný jako u IOC, a to tedy, že boxer Munyasia byl z her vyloučen.³³

3.4.2 Torri Edwards v. International Association of Athletics Federations (IAAF) a USA Track and Field (USATF)

Atletka Edwardsová poskytla vzorek své moči na IAAF mítinku v Martiniku. Vzorek obsahoval zakázanou látku nikethamid, který je na

³³ CAS arbitration N° CAS OG 04/004

seznamu zakázaných látek IAAF. Edwardsová danou látku použila, když si vzala dvě tablety glukózy, které jí byly podány jejím fyzioterapeutem. Na těchto tabletách bylo i napsáno, že tuto látku obsahují. USADA vydala rozhodnutí, ve kterém zakázala činnost atletce na dva roky, za použití zakázaných látek. Proti tomuto rozhodnutí se Edwardsová odvolala k ad hoc tribunálu. Tento panel výslovně komentoval čestnost, poctivost a charakter atletky a uznal, že nesnažila dopovat a tím zlepšit své výsledky. Panel ale zároveň konstatoval, že použití této látky, bylo jasný případem zanedbání na straně Edwardsové. Dále bylo řečeno, že nedbalost by neměla vést k mimořádným okolnostem, což by osvobození od trestu pro Edwardsovou bylo. Proto se panel rozhodl odvolání odmítnout.

3.4.3 David Calder a Christopher Jarvis v. Federation Internationale des Societes d'Aviron (FISA)

Tento spor vznikl kvůli jízdě v semifinále veslařského závodu na olympijských hrách, když loď žadatelů od řízení u ad hoc tribunálu začala vybočovat z jejich řady a dostali se do dráhy lodě z Jižní Afriky. Kvůli tomuto počínání kanadské lodě musela jihoafrická loď zcela zastavit. Následně kanadská loď byla kvůli tomuto jednání rozhodčími vyloučena ze závodu. Toto rozhodnutí potvrdila i rada FISA. Proti tomuto počínání se jihoafrická loď odvolala. V tomto odvolání požadovala, aby byla kanadská loď zcela vyloučena a jihoafrická loď byla zařazena do A finále. Následovalo, že výkonný výbor FISA toto rozhodnutí zrušil a umožnil kanadským veslařům účast v B finále. Tento spor tedy doputoval až k ad hoc tribunálu na olympijských hrách v Athénách 2004. Panel při svém jednání shledal, že rozhodnutí výkonného výboru nebylo objektivní a proto jejich rozhodnutí zrušil a potvrdil prvotní rozhodnutí, kdy došlo k vyloučení kanadské lodi ze závodu. Zároveň došlo k odmítnutí odvolání podaného kanadskými veslaři.

Dalším případem, který byl rozhodován ad hoc soudem, je z olympijských her v Naganu 1998. V tomto případě nebyl vítěz slalomu snowboardu potrestán za užívání konopí. V té době nebylo konopí na seznamu zakázaných látek. Proto nemohl být tento sportovec potrestán a nebyla mu ani odebrána zlatá olympijská medaile.³⁴

³⁴ BELOFF, Michael J, Tim KERR a Marie DEMETRIOU. *Sports law*. Portland, Or.: Hart Pub., 1999, 309 s. ISBN 18-411-3073-7.

4. CAS jako odvolací orgán v rámci sportovních asociací v oblasti dopingů

4.1 Základní myšlenka dopingů ve sportu

I přes veškeré úsilí v posledních letech je doping stále větší realitou ve sportu. Používání těchto látek a metod mění jak tělesní a duševní výkonnost sportovce. Bez pravidel a předpisů, které zakazují používání dopingů ve sportu, by se mohla spravedlivá soutěž změnit v pouhou podívanou pro pobavení diváka. Sportovní svět se proto rozhodl bojovat proti dopingům tím, že za použití dopingů se ukládají velmi tvrdé sankce. Pokud tyto sankce nejsou akceptovány, protože výsledků testů nebylo dosaženo způsobem, který je uveden v WADA Kodexu, nebo se sportovec domnívá, že je nevinný, můžou strany zahájit soudní řízení. Soudní řízení je místo, kde řešení sporů vstupuje do hry. Vedle tedy známých státních soudů existuje i jiná možnost a to arbitráž u CAS.

CAS je tedy institucí, která je podporou pro řešení dopingových kauz. Již přes 500 případů bylo řešeno v působnosti tohoto soudu. Rozhodnutí dopingových případů je v určitém poli mezi dvěma póly. Prvním pólem je ochrana práv sportovce, který je obviněn z dopingů a druhým je potřeba účinných opatření proti dopingům. To vše proto, aby byla zachována důvěryhodnost sportu. CAS potvrdil, že každé rozhodnutí, které je vydáno federací musí dodržovat jak národní a mezinárodní právo a zejména práva obviněného sportovce a ostatní lidských práv. V boji proti dopingům je CAS brán jako pozorovatel základních principů nevinny a také správného uplatňování pravidel sportovní federace a na druhé straně CAS zdůraznil potřebu a nezbytnost boje proti dopingům za použití přísných definic a pravidel bez výjimek. Většina panelů má sklon doping interpretovat jako čistě objektivní odpovědnost.

CAS není schopen vytvářet svá vlastní pravidla v boji proti doping. CAS je v dopingových případech soudní orgán, který je omezen pouze kontrolou rozhodnutí, která jsou založena na pravidlech sportovních organizací a federací. Rozhodci ve sporech mohou interpretovat pravidla podle určitých standardů, ale musí se zdržet přepisování těchto norem. CAS tedy nevydá rozhodnutí, které nemá oporu v žádném právním základu nebo v řádech či předpisech federací. Panely nemají váhat s kritikou proti špatným ustanovením, která nejsou zcela jasná v oblasti boje proti doping. Rozhodci jsou tedy připraveni na výklad pravidel způsobem, který se snaží rozeznat záměr pravidla a ne ho zmařit. Důležité je, aby sportovec, který nemá právní vzdělání, rozuměl daným pravidlům jasně a jednoznačně.

4.2 Dopingové přestupky

CAS je tedy omezen na výklad stávající pravidel a právní povahu doping. Velmi záleží na formulaci předpisů a pravidel daných sportovních organizací. Tím pádem tedy není žádná obecná definice doping, se kterou by mohl CAS pracovat. Každá úmluva, která se zabývá bojem proti doping, definuje doping jinak. Je tedy velmi těžké určit jednotnou definici doping. Stále tedy dochází k výrazným posunům směrem k jednotnému výkladu dopingových pravidel. Aby byl patrný obrázek nejednotnosti definice doping, jsou zde stále dvě definice, které spolu názorově nesouhlasí. První definice je, že povaha doping je čistě objektivní odpovědnost, tedy bez zavinění. V důsledku toho není třeba zkoumat otázku nedbalosti či úmyslu v jakékoliv fázi řízení. V očích rozhodců by tedy sportovci měli mít právo na to, aby se vyhnuli odpovědnosti tím, že poskytují důkazy, že k porušení pravidel došlo bez zavinění. Druhá definice je, že stále více a více rozhodnutí používá vyvratitelnou domněnku o vině. Pokud tedy sportovec má v těle zakázanou látku, existuje zde

vyvratitelná domněnka, že je vinen. Tento sportovec může předložit důkaz, že nejednali nedbalostně ani úmyslně. V důsledku toho nepoužijí panely koncepci objektivní odpovědnosti.

4.3 Sankce

V rámci pravidel a řádů federací CAS rozlišuje dva různé typy sankcí, které je možné uložit v případě zjištění pozitivního dopingového nálezu u sportovce. Prvním typem je vyloučení a druhým typem je sankce, což je ve většině případů diskvalifikace z účasti v dalších soutěžích.³⁵

4.3.1 Diskvalifikace

Pokud je tedy u sportovce nalezen pozitivní vzorek moči zakázané látky, která je na takovém to seznamu, v souvislosti s určitou soutěží, tak panely musí povinně zvažovat diskvalifikaci sportovce. CAS vždy musí rozhodnout přiměřeně a s ohledem na možné zvláštní okolnosti případu. V jednom z nálezů rozhodci uložili trest zákazu činnosti, který byl uložen na základě výsledků, které byly pořízeny mimo soutěž před závodem.³⁶ Následně rozhodci poznamenali, že antidopingová pravidla povolují trest zákazu činnosti pouze tehdy, pokud byla zkouška provedena v průběhu soutěže. Což se nakonec stalo naprosto nepřijatelné pro rozhodce, jelikož by se mohlo stát, že sportovec, který měl pozitivní nález ještě před začátkem soutěže, by mohl se soutěže zúčastnit, a ba co víc, mohl by ji i vyhrát. Dále došlo k jinému případu, kdy motocyklový jezdec

³⁵ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 258. ISBN 90-6704-204-8.

³⁶ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s.258. ISBN 90-6704-204-8.

byl pozitivně testován během závodního dne, který se skládal ze dvou samostatných závodů. Jelikož byl sportovec pozitivně testován až po druhém závodě, rozhodci se rozhodli ho diskvalifikovat ho až z druhého závodu, protože bylo možné, že sportovec užil zakázané látky až po prvním závodě, tj. v pauze obou závodů.³⁷

4.3.2 Vyloučení ze soutěží

CAS panely prokazují velkou flexibilitu ohledně doby trvání či pozastavení vyloučení ze soutěží. Při různých příležitostech panely zdůraznily, že flexibilnímu systému disciplinárních sankcí by měla být dána přednost, aby se mohli dořešit okolnosti každého případu. Což znamená, že rozhodci se snaží přizpůsobit délku trestu dle okolností každého případu s přihlédnutím k okolnostem použití zakázané látky, stejně tak jako přihlížejí k chování sportovce. Pokud dojde k tomu, že sama federace nebyla přísná ohledně používání přísných sankcí za doping, tak rozhodci v takovém to případě cítí určitou pravomoc zavést flexibilní řešení. Vše ovšem opět závisí na individuálním posouzení případu. I sám CAS potvrdil, že rozhodci mají sílu měnit sankce dopingových případů. Existuje zde obecná trestní zásada, že trest nesmí být nepřiměřený ve vztahu zavinění nebo vině obviněného a musí tak být posuzováno u všech dopingových případů. Existuje však několik případů, kdy se arbitři rozhodli, že se necítí být vázáni přísnými pravidly.

S postupem času dochází k přehodnocování hledisek na ukládání sankcí za dopingové případy. Na začátku čtyřletý odklad rozhodnutí za první dopingový prohřešek bylo považováno za přiměřené, i když koncentrace zakázané látky byla těsně nad limitem. Nicméně postupem času došlo k tomu, že tento čtyřletý odklad byl nahrazen dvěma roky zákazu sportovní činnosti. Jak je

³⁷ *The Court of Arbitration for Sport* [online]. 2000 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://jurisprudence.tas-cas.org/sites/CaseLaw/Shared%20Documents/281.pdf>

vidět, došlo tedy ke zpřísnění ukládání sankcí. Ve většině případů dochází tedy k tomu, že panely jsou ochotni zvážit okolnosti a známé skutečnosti případu při určování délky trestu za dopingový nález. Pokud vezmeme veškeré skutečnosti a okolnosti bude chování a jednání sportovce hrát vždy důležitou roli, pokud mu budou prokázány pozitivní testy na zakázané látky. Dále se bere v úvahu, pokud látka, která byla nalezena v těle sportovce, neměla vliv na jeho zvýšení sportovního výkonu, tak není relevantní. Rozhodce také musí brát v potaz to, zda sportovec užívá tradiční léčiva, která se nezmiňují o skutečnosti, že obsahují zakázané látky.

4.4 Antidopingové úmluvy

Existuje několik úmluv a řádů, které se snaží regulovat používání dopingu ve sportu. Stejně tak se snaží i upravovat další nelegální jednání sportovců jako je například vyhýbání se odebrání vzorku moči či nehlášení pobytu sportovce.

4.4.1 Evropská antidopingová úmluva

K této úmluvě Česká republika přistoupila v dubnu 1995. Úmluva představuje závazné východisko společného úsilí, i nestátní sféry, proti používání dopingu ve sportu na všech úrovních tělovýchovných prostředí. Úmluva obsahuje mj. opatření zaměřená na:

- 1. omezení nedovoleného obchodování s látkami používanými pro doping;*
- 2. zlepšení antidopingových testů a zintenzivnění kontrolních zkoušek;*
- 3. podporu výchovných a osvětových programů;*
- 4. zajištění, že tresty za doping budou efektivní.*

*Cílem antidopingové úmluvy je eliminovat doping ve sportu na všech úrovních. Jde o vypracování závazných norem, které by měly vést k většímu souladu v antidopingových předpisech.*³⁸

Každá úmluva uvádí jinou definici dopingu. Tato úmluva má definici takovou: *doping ve sportu znamená podávání (poskytování) farmakologických skupin dopingových prostředků a dopingových metod sportovcům či sportovkyním a jejich použití jimi.*³⁹ Farmakologickými skupinami a dopingovými prostředky se rozumí: *Skupiny dopingových prostředků nebo dopingových metod zakázané příslušnou mezinárodní sportovní organizací a uvedené na seznamech, které byly schváleny Monitorovací skupinou podle podmínek článku*⁴⁰ *a sportovci jsou definováni jako ty osoby, které se pravidelně účastní organizovaných sportovních aktivit.*⁴¹

Zároveň jsou také i rozdílné definice a představy o fungování laboratoří. V této úmluvě mají danou funkci laboratoře:

a) *vyvinuly přiměřenou aktivitu k zaměstnání a udržení, k zaškolení a přeškolení kvalifikovaného personálu,*

b) *se ujaly přiměřených programů výzkumu a vývoje v oblasti dopingových prostředků a metod používaných, nebo podezřelých z použití, pro účely dopingu ve sportu a v oblasti analytické biochemie a farmakologie se záměrem získání lepšího porozumění účinkům rozličných látek na lidské tělo a jejich důsledkem na sportovní výkonnost,*

³⁸ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001. ISBN 80-7179-532-1.

³⁹ ANTIDOPING.CZ. *Evropská Antidopingová Úmluva* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/evropska_antidopingova_umluva.pdf

⁴⁰ ANTIDOPING.CZ. *Evropská Antidopingová Úmluva* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/evropska_antidopingova_umluva.pdf

⁴¹ ANTIDOPING.CZ. *Evropská Antidopingová Úmluva* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/evropska_antidopingova_umluva.pdf

c) publikovaly a neprodleně zveřejňovaly nové poznatky svého výzkumu.⁴²

4.4.2 WADA

Kodex WADA je spolu s OMADC pokusem spojit síly v boji proti dopingů prostřednictvím určité harmonizace pravidel proti dopingů. Hned na počátku tohoto Kodexu je uvedeno, že hlavní dva cíle jsou:

1. právo sportovce na ochranu a jeho účastni na nedopingových soutěžích

2. Je to zajištění harmonizovaného, koordinovaného a účinného boje proti dopingů. I zde je boj proti dopingů umístěn mezi dva póly, jde o právo sportovců a nutnost účinných opatření proti dopingů.

Každý sportovní subjekt musí přijmout Kodex WADA. *Signatáři přijímající Kodex jsou: WADA, Mezinárodní olympijský výbor, mezinárodní federace, Mezinárodní paralympijský výbor, národní olympijské výbory, národní paralympijské výbory, organizátoři významných Akcí a Národní Antidopingové organizace. Tyto instituce přijímají Kodex svým podpisem deklarace o přijetí po schválení jejich příslušnými řídicími orgány.*⁴³

Dále se kontroluje, zda je tento Kodex doopravdy dodržován.

Veškeré zprávy WADA o dodržování Kodexu budou schvalovány Nadační radou WADA. Předtím, než oznámí, že příslušný signatář nedodržuje Kodex, povede WADA s příslušným signatářem dialog. Jakákoli zpráva WADA, která činí závěr o nedodržování Kodexu signatářem, musí být schválena Nadační radou WADA na schůzi konané poté, co byla signatáři dána příležitost předložit své písemné argumenty Nadační radě. Proti závěru Nadační rady WADA, že

⁴² ANTIDOPING.CZ. *Evropská Antidopingová Úmluva* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/evropska_antidopingova_umluva.pdf

⁴³ ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

signatář nedodržuje Kodex, může být podáno odvolání na základě článku 13.5.⁴⁴

Je velmi důležité podotknout, že tento Kodex neobsahuje všeobíhající definici dopingu. V článku 1 Kodexu *je doping definován jako porušení jednoho nebo více antidopingových pravidel stanovených tímto Kodexem.*⁴⁵ Na první pohled je definice dopingu oddělena od určitého lidského chování a může být považována za porušení určité právní normy.⁴⁶ Porušení antidopingových pravidel ve smyslu Kodexu WADA se neomezuje pouze na použití zakázané látky v těle sportovce. Je osobní povinností každého sportovce zajistit, aby žádná zakázaná látka, která je na takovém to seznamu, nevníkla do jeho těla.

*Sportovci jsou odpovědni za to, je-li zjištěna přítomnost jakékoli zakázané látky nebo jejich metabolitů nebo markerů v jejich vzorcích. Z toho plyne, že k tomu, aby došlo k porušení antidopingových pravidel podle článku 2.1, není nutné, aby sportovci byl prokazován úmysl, zavinění, nedbalost či vědomé použití.*⁴⁷

Dostatečným důkazem porušení antidopingového pravidla podle článku 2.1 je jedno z následujících: přítomnost zakázané látky nebo jejich metabolitů nebo markerů ve vzorku A sportovce, jestliže se sportovec zřekne analýzy vzorku B a vzorek B není analyzován. Nebo pokud je vzorek B sportovce analyzován a analýza vzorku B potvrdí

⁴⁴ ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

⁴⁵ *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

⁴⁶ BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006, s. 260. ISBN 90-6704-204-8.

⁴⁷ *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

*přítomnost zakázané látky nebo jejích metabolitů či markerů nalezených ve vzorku A sportovce.*⁴⁸

Celkově WADA Kodex obsahuje spoustu oblastí. Mezi nejdůležitější oblasti, na které se WADA Kodex vztahuje je i pokus o použití zakázaných látek či metod, dále držení a obchodování se zakázanými látkami a v neposlední řadě i neposkytnutí informace o tom, kde se sportovec zdržuje.

Antidopingová pravidla mají společné to, že popisují určitý stav nebo určité chování bez uvedení jakýchkoli subjektivních prvků jako je úmysl či nedbalost. Důležité je poznamenat, že porušení antidopingového pravidla zahrnuje i konkrétní sankci. WADA Kodex nevytváří žádný právní základ pro diskvalifikaci či pozastavení ve sportovní činnosti. Sportovec nemůže porušit antidopingové ustanovení, za které je objektivně odpovědný bez následků pro něj osobně, nebo za účelem vykonání své profesní kariéry.

Kodex určuje standard, jakým způsobem má být důkazní břemeno aplikováno. Sportovní orgán má důkazní břemeno ohledně toho, aby prokázal, že k porušení pravidla doopravdy došlo. Zároveň, ale sportovec musí také prokázat, že k užití zakázané látky jím osobně nedošlo.

Porušení antidopingových pravidel automaticky vede k diskvalifikaci ze soutěže a k diskvalifikaci osobního výsledku. Jelikož výsledek sportovce, který měl pozitivní dopingový nález, se tedy dopustil porušení antidopingových pravidel. Tím dochází k tomu, že se jeho výsledek v soutěži se ruší, protože měl potenciální výhodu oproti ostatním sportovcům. Je ovšem velmi sporné zda doopravdy dopujíc

⁴⁸ *Světový antidopingový kodex [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf*

sportovec může úspěšně tvrdit, že vskutku neměl žádnou výhodu oproti ostatním sportovcům. Ve většině případů, kdy je pozitivní výsledek na zakázané látce, bude daný nárok sportovce na jeho nevýhodu oproti ostatním sportovcům, bez vlivu na výsledky soutěže.

Proto, aby byl sportovec uznán vinným za použití zakázané látky a následně mu byl uložen trest zákazu činnosti, je důležité, aby došlo k analýze vzorku v akreditované laboratoři. K tomu se vztahuje článek WADA Kodexu: *Vzorky budou analyzovány pouze v laboratořích akreditovaných WADA nebo jinak schválených WADA. Výběr laboratoře akreditované WADA (nebo jiné laboratoře nebo metody schválené WADA) používané pro analýzu vzorků bude záležet výhradně na Antidopingové organizaci odpovědné za nakládání s výsledky.*⁴⁹ *Vzorky budou analyzovány s cílem odhalit zakázané látky a zakázané metody uvedené na seznamu a další látky podle rozhodnutí WADA na základě ustanovení článku 4.5 (Monitorovací program) nebo s cílem pomoci Antidopingové organizaci v profilování příslušných parametrů v moči sportovce, v jeho krvi nebo jiné tkáni, včetně DNA nebo genového profilování, pro antidopingové účely.*⁵⁰

Každý sportovec, který se již dopustil nebo nedopustil použití zakázané látky, ale jeho vzorek byl odeslán na analýzu do akreditované laboratoře WADA, má právo na spravedlivý proces. Ke spravedlivému procesu se vztahuje i článek WADA Kodexu. *Každá Antidopingová organizace odpovědná za nakládání s výsledky poskytne řízení každé osobě, která je obviněna z toho, že se dopustila porušení antidopingového pravidla. V tomto řízení se rozhodne, zda se dopustila porušení antidopingového pravidla a v případě, že ano, rozhodne se též o důsledcích.*

⁴⁹ ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

⁵⁰ ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

Řízení musí respektovat následující principy:

- právo na včasné řízení;*
- spravedlivý a nestranný rozhodovací orgán;*
- právo být zastoupen právním na své náklady;*
- právo být informován správným a včasným způsobem o obvinění z porušení antidopingových pravidel;*
- právo vyjádřit se k obvinění z porušení antidopingových pravidel a jeho Důsledkům;*
- právo každé strany na předložení důkazů, včetně práva na předvolání a výslech svědků (je na uvážení rozhodovacího orgánu, zda přijme svědectví podané písemně nebo telefonicky);*
- právo na tlumočníka při jednání, přičemž rozhodovací orgán určí, kdo to bude a kdo ponese náklady na tlumočníka; a*
- právo na včasné, písemné a zdůvodněné rozhodnutí, zejména obsahující vysvětlení důvodu⁵¹*

Pokud jde o rozmezí udělení trestu od nejnižšího, což je pozastavení v soutěži, do nejvyššího, což je doživotní zákaz činnosti, záleží na povaze porušení antidopingových pravidel v závislosti na tom, zda došlo k takovému porušení po prvé, druhé či dokonce potřetí během sportovní kariéry. Jako hlavní pravidlo je zde pevná sankce, kterou je uložený trest zákazu činnosti na dva roky při prvním porušení těchto pravidel. Po uložení trestu odpovídajícího porušení sportovce dochází vždy k anulování výsledků sportovce. *Kromě automatického anulování výsledků v soutěži, při které byl odebrán pozitivní vzorek podle článku 9 (Automatické anulování výsledků jednotlivce), budou všechny další soutěžní výsledky dosažené od okamžiku odběru*

⁵¹ ANTIDOPING.CZ. Světový antidopingový kodex [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

pozitivního vzorku (ať už při soutěži nebo mimo soutěž) nebo jiného porušení antidopingového pravidla po začátek doby jakéhokoliv pozastavení činnosti nebo zákazu činnosti, anulovány se všemi důsledky včetně odebrání medailí, bodů a cen, pokud spravedlnost nevyžaduje jinak.⁵²

Na závěr této sekce je velmi důležité říct, že tedy CAS poskytuje jedinečnou možnost mezinárodního rozhodování o porušení antidopingových pravidel. Během jeho působnosti došlo k tomu, že jeho neodmyslitelnou součástí se stal celosvětový boj proti používání dopingu ve sportu. Rozhodnutí, která jsou vydávána různými rozhodci, dokazují, že CAS poskytuje účinnou ochranu práv obviněného sportovce, a je zároveň schopen zajistit, aby boji proti dopingu bylo trvale vyhověno. Příslušnost CAS u dopingových případů překonává nedostatky, které jsou u tradičních soudů. Což znamená, že se snaží z chyb těchto soudů poučit a brát si z jejich rozhodnutí jen to nejlepší. *V případech, kdy WADA má právo odvolání dle článku 13 a žádný jiný účastník se neodvolal proti konečnému rozhodnutí v řízení v rámci Antidopingové organizace, může WADA podat odvolání proti takovému rozhodnutí přímo k CAS, aniž by musela vyčerpat jiné opravné prostředky v řízení Antidopingové organizace.⁵³*

WADA Kodex je tedy prací právníků, kteří mají každý jiné právní povědomí. Tyto různá povědomí mají ale stejný cíl a to zajistit určitou harmonizaci v boji proti dopingu. CAS v tomto procesu má úlohy vytvořit a zavést jednotné normy pro rozhodnutí. Judikatura tohoto soudu může být v příštích letech novým právním systémem *lex sportiva*.

Státní soudy přezkoumávají uplatňování zásad WADA pouze tehdy, pokud jde o porušení mezinárodního práva veřejného. CAS je

⁵² ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

⁵³ *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

tedy výhradním soudním orgánem, který jako jediný bude uplatňovat většinu pravidel obsažených ve WADA Kodexu.

4.4.3 Antidopingový program ČOV

Český olympijský výbor (ČOV) jako představitel olympijského hnutí a nositel fair play ve sportu na území ČR si je plně vědom nebezpečí, které představuje doping ve sportu. Boj proti němu považuje za jeden ze zásadních směrů své činnosti. Doping hrubě porušuje základní pravidlo sportu, tj. rovné podmínky pro všechny sportovce při sportovní přípravě i při vlastním podávání sportovního výkonu. Tím je vážně ohrožena sama podstata sportu. V tomto smyslu ČOV v plném rozsahu odmítá praktiky dopování ve sportu tak, jak je uvádí obecná definice dopingu.⁵⁴

V boji proti dopingu bojuje ČOV společně se sportovními svazy, státní správou, Antidopingovým výborem ČR, a dále s mezinárodními sportovními institucemi. Aby měl tento boj nějaký určitý smysl, tak vytvořili Antidopingový program na období 2009 – 2012. Tento program je rozdělen do pěti bodů.

1. V oblasti národní a mezinárodní spolupráce.

1. S Antidopingovým výborem ČR spolupracuje na zabezpečení preventivně výchovných aktivit zejména sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů; podílí se na vydávání informačních a výchovných materiálů.

2. Se sportovními svazy spolupracuje na prosazování čistoty sportu a dodržování antidopingových pravidel v souladu se Světovým antidopingovým kodexem.

⁵⁴ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

3. S Mezinárodním olympijským výborem spolupracuje na prosazování opatření vydávaných v souvislosti s účastí národní sportovní reprezentace na olympijských hrách.

II. V oblasti legislativy a tvorby sportovních předpisů

1. Podílí se na tvorbě a inovaci antidopingových předpisů vyplývajících ze závazků přijatých v mezinárodních úmluvách proti dopingů ve sportu.

2. Inicjuje a projednává opatření vyplývající z antidopingových předpisů a legislativních dokumentů v orgánech státní správy a v zastupitelských orgánech.

3. V souladu se světovým Antidopingovým kodexem vydává pro potřeby praxe a pro spolupráci se sportovními svazy Antidopingová pravidla ČOV.

III. V oblasti péče o sportovce, členy realizačních týmů a doprovodu

1. Prosazuje opatření vedoucí ke zvýšení odpovědnosti sportovců v boji proti dopingů, zejména dodržování antidopingových pravidel v souladu s Kodexem.

2. Pro účast sportovců na olympijských hrách vydává ČOV opatření „Závazek sportovce ve věci boje proti dopingů“, jehož přijetí a podpis je nezbytnou podmínkou nominace na OH a inicjuje aktivní vystupování sportovců proti dopingů na veřejnosti.

3. Do „Smlouvy s reprezentantem (členem doprovodu) o účasti v českém olympijském týmu na XXI. zimních olympijských hrách ve Vancouveru 2010“ vložit článek o zásadách ve věci dopingů.

4. Vede členy realizačních týmů a odborného doprovodu, zejména lékaře, medicínské pracovníky, trenéry a funkcionáře k

aktivnímu vystupování proti dopingů a uplatňování preventivních, výchovných a kontrolních opatření u svých svěřenců.

IV. V oblasti podpory a zabezpečení antidopingové politiky

1. V rámci Rozvojového olympijského programu ČOV zařazuje mezi speciální projekty téma boje proti dopingů.

2. Prostřednictvím Specifických projektů ROP poskytuje finanční prostředky na provádění průběžných antidopingových kontrol reprezentantů, zařazených do adresné nadstandardní péče v přípravě na OH;

3. Prostřednictvím Lékařské komise ČOV informuje medicínské pracovníky olympijských sportovních svazů o aktuální problematice a opatřeních v boji proti dopingů a koordinuje společný postup v prevenci a v přípravě na OH.

4. ČOV vytváří podmínky pro práci a zabezpečuje činnost Rozhodčí komise ČOV, která řeší odvolání zúčastněných stran ve věci udělených trestů za pozitivní dopingový nález.

5. Ve spolupráci s médii zdůrazňuje význam boje proti dopingů, popularizuje a vysvětluje přijatá opatření na podporu antidopingové politiky a oceňuje příkladná jednání sportovců.

6. Podporuje činnost Laboratoře dopingové kontroly pro udržení mezinárodní akreditace a přispívá k naplňování a využívání její kapacity.

V. V oblasti přípravy a účasti na olympijských hrách

1. V průběhu formování českého olympijského týmu pro účast na OH začleňuje problematiku boje proti dopingů do smluv se sportovci, členy realizačních týmů, dalšího doprovodu a se sportovními svazy.

2. Seznamuje formou seminářů realizační týmy s aktuálním antidopingovým programem vydaným pro účastníky olympijských her.

3. Vybavuje sportovce a realizační týmy potřebnými informačními materiály.

4. V průběhu olympijských her zajišťuje účastníkům informační a poradní servis a řeší případné aktuální dopingové problémy.⁵⁵

Ve stejném roce, tj. 2009 byla přijata i Antidopingová pravidla ČOV. Dne 17. listopadu 2007 přijal Český olympijský výbor Světový antidopingový kodex. Tato antidopingová pravidla jsou přijímána a prováděna jako důsledek závazků ČOV k plnění Světového antidopingového programu. Jsou v souladu s povinnostmi ČOV vyplývajícími z kodexu a rozvíjejí trvalé úsilí, které ČOV vynakládá na odstranění dopingů v České republice.⁵⁶

Tento program bojuje o zachování vnitřní hodnoty sportu a dále dodržování technických sportovních pravidel včetně ochrany zdraví sportovců. *Úsilí o fair play ve sportu je dáno těmito hodnotami:*

- *etika, fair play a čestnost*
- *zdraví*
- *vynikající výkony*
- *charakter a výchova*
- *radost a zábava*
- *týmová spolupráce*

⁵⁵ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

⁵⁶ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

- *odhodlání a vědomí odpovědnosti*
- *dodržování pravidel a zákonů*
- *sebeúcta a úcta k ostatním účastníkům*
- *odvaha*
- *kolektivní duch a solidarita*⁵⁷

Antidopingová pravidla mají svou působnost, což znamená, že jsou závazná pro ČOV, sportovce i sportovní týmy, doprovodný personál sportovců a také sportovní svazy. Zároveň všichni tito účastníci těchto pravidel mají určité povinnosti, které musí dodržovat. Jednou z nejdůležitějších povinností je znalost a dodržování veškerých zásad boje proti dopingů a veškeré antidopingová pravidla. Mezi tyto pravidla patří Světový antidopingový kodex, Antidopingový program ČOV, směrnice Antidopingového výboru.

ČOV je signatářem kodexu a jako takový pomáhá Antidopingovému výboru ČR při vytváření, provádění a prosazování dopingových kontrol. *Podle kodexu má ČOV jako národní olympijský výbor pro Českou republiku mj. tyto úlohy a povinnosti:*

a) zajistit, aby jeho program a příslušná pravidla byla v souladu s kodexem;

b) požadovat jako podmínku členství sportovních svazů v ČOV, aby jejich zásady boje proti dopingů a příslušná pravidla byla v souladu s ustanoveními kodexu;

c) požadovat jako podmínku pro účast na olympijských hrách, aby všichni sportovci, byli jako součást národního registru pro testování k

⁵⁷ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

dispozici pro odběry vzorků a pravidelně poskytovali přesné a aktuální údaje o místě svého pobytu v roce, který předchází olympijským hrám;

d) spolupracovat s Antidopingovým výborem ČR, národní antidopingovou organizací České republiky;

e) požadovat po olympijských sportovních svazech, aby členové doprovodu sportovců (trenér, realizační tým, manažer, funkcionář, lékařský nebo ostatní zdravotnický personál) byli vázáni antidopingovými pravidly v souladu s kodexem;

f) odepřít částečně nebo zcela financování během období zákazu činnosti těm sportovcům nebo doprovodnému personálu sportovců, kteří porušili antidopingová pravidla;

g) odepřít částečně nebo zcela financování svému členu nebo uznávané národní federaci, které nedodržují kodex;

h) rázně se zabývat veškerými potenciálními porušeními antidopingových pravidel ve své sféře působnosti, včetně vyšetřování, zda do každého případu dopingu mohl být zapojen doprovodný personál sportovců nebo jiné osoby;

i) podporovat antidopingové vzdělávání.⁵⁸

Další povinností je dosažitelnost sportovce pro odběr vzorku. Musí zodpovídat za to, co užívají za látky a za to co přijímají v potravě. Sankce za porušení daných pravidel se uplatňuje při jakémkoliv i sebemenším porušení pravidel. Každá osoba, u které došlo ke zjištění porušení antidopingových pravidel, nemůže být zařazena do olympijské reprezentace nebo do jakékoliv funkce v ČOV. ČOV při určování, zda je porušení prvním, nebo druhým přestupkem, uzná předchozí sankce

⁵⁸ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

*uložené příslušnou antidopingovou organizací nebo národní federací.*⁵⁹ Všechna porušení, kterých se sportovci dopustí, musí být projednána v disciplinárních řízeních daných sportovních svazů a jejich porušení musí být přiřazeno pod určité ustanovení ve Světovém antidopingovém kodexu. V případě odvolání proti rozhodnutí dané disciplinární komise rozhoduje o odvolání Rozhodčí komise ČOV, o které je řečeno více v následující kapitole.

Veškerá pravidla musí být dodržována také sportovními svazy, které mají taky určité povinnosti. *Každý sportovní svaz je povinen:*

- a) dodržovat tato pravidla;*
- b) spolupracovat s Antidopingovým výborem ČR a pomáhat mu plnit jeho povinnosti podle kodexu;*
- c) přijmout a dodržovat zásady boje proti dopingu v souladu s kodexem;*
- d) spolupracovat se svou mezinárodní sportovní federací a pomáhat jí při realizaci antidopingových programů;*
- e) spolupracovat s ČOV při zajištění případných požadavků a pravidel MOV pro konkrétní olympijské hry;*
- f) požadovat na osobách, které se účastní sportovní činnosti v rámci její působnosti, aby uznaly její antidopingovou politiku, kodex a tato pravidla a byly jimi vázány, aby byly k dispozici pro odběry vzorků a pravidelně poskytovaly přesné a aktuální údaje o místě svého pobytu;*
- g) požadovat jako podmínku členství, aby politika, pravidla a programy jejich členů nebo klubů, které uznává, byly v souladu s kodexem;*

⁵⁹ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

*h) přijmout příslušná opatření, která odradí od nedodržování kodexu a její antidopingové politiky.*⁶⁰

Provádění a testování vzorků musí probíhat pouze v akreditovaných laboratořích. V Čechách dříve existovala laboratoř, která měla akreditaci od Světové antidopingové agentury WADA a mohla tedy oficiálně provádět vyšetřování vzorků. Činnost této laboratoře byla ukončena k 31.7.2011.⁶¹ Kompletní seznam zakázaných látek je k nalezení na stránkách Antidopingového výboru ČR.⁶²

4.5 Příklady rozhodnutí CAS ohledně dopingu

Jeden z nejznámějších rozhodnutí poslední doby je rozhodnutí o dopingovém nálezu cyklisty Contadora. Tento případ byl mediálně velmi sledován. Španělský cyklista Contador je vítězem slavné Tour de France z roku 2010. V tomto roce byl cyklistovi nalezen pozitivní vzorek. Cyklistovi byl odebrán vzorek moči dne 21. července 2010. Tento vzorek byl analyzován dne 26. července 2010 v akreditované WADA laboratoři v Kolíně nad Rýnem. Z této analýzy vzešlo, že Contador byl pozitivně testován na klenbuterol. Za toto užití zakázané látky samozřejmě následuje sankce dvou let zákazu činnosti. Španělský cyklistický svaz ovšem řekl, že Contador je nevinný a může dál závodit. To se samozřejmě nelíbilo WADA, která podala návrh na řízení ke CASu. Toto řízení se neustále odkládalo, až k němu nakonec došlo dne 6. února. V tomto řízení byl uznán Contador vinným a byl mu uložen trest zákazu činnosti na dva roky. S tím, že mu byl odebrán i titul z Tour

⁶⁰ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

⁶¹ ANTIDOPINGOVÝ VÝBOR ČR. *Antidopingová laboratoř* [online]. © 2011 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/o_nas_laborator.php

⁶² ANTIDOPINGOVÝ VÝBOR ČR. *Antidopingová laboratoř* [online]. © 2011 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/o_nas_laborator.php

de France a dále veškeré další tituly, které nabyl po té, co mu byl zjištěn pozitivní nález.⁶³

⁶³ *The Court of Arbitration for Sport* [online]. 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/5648/5048/0/Award20FINAL202012.02.10.pdf>

5. Rozhodování arbitrážní komise ČOV

V České Republice rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí českých sportovních svazů tato Komise. Tato arbitrážní komise je orgánem ČOV, který je zřízen Plénem ČOV ve smyslu stanov ČOV. Komise musí být při svém rozhodování nezávislá a zároveň je nezávislá na orgánech ČOV. Dále se musí řídit závaznými právními předpisy, závaznými předpisy ČOV a sportovních organizací a dále Směrnicí pro kontrolu a postih dopingu ve sportu (dále jen již „Směrnice“). Sídlo komise je stejně jako ČOV v Praze. Komise má pět členů a k tomu dva náhradníky. Tito náhradníci nemohou být členové Pléna či jiných orgánů ČOV. Tito členové jsou voleni a odvoláváni Plénem ČOV. Funkční období členů komise je čtyřleté. Rozhodnutím Pléna ČOV mohou být odvoláni dříve, než skončí jejich čtyřleté období.

5.1 Předseda, povinnosti a jednání členů komise

Komise ze svých členů volí předsedu komise a dále i místopředsedu. Předseda je zejména povinen řídit činnost komise, informovat minimálně jednou za rok Výkonný výbor ČOV o své činnosti a všech dalších podstatných informacích. Dále je jeho povinnost svolávat jednání komise. Tato jednání komise řídí a pořizuje zápis z tohoto jednání. Pokud není přítomen předseda komise, tak je zastupován místopředsedou komise.

Mezi nejdůležitější povinnosti členů komise patří, aby při výkonu své funkce byli nestranní, jednali odpovědně, zachovávali mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, o kterých se dozvěděli v průběhu jednání komise. Dále jsou povinni předsedovi komise oznámit jakékoliv okolnosti, který by mohli vzbudit pochybnosti o nestrannosti nebo nezávislosti komise. Předseda dále tyto okolnosti

předloží Výkonnému orgánu ČOV. Při jednání komise se musí přihlížet ke střetům zájmu, ke kterým by mohlo dojít. Jednání komise je vždy neveřejné a pořizuje se zápis z každého jednání. Pravidla pro jednání komise jsou přesněji upravena v jednacím řádu komise. Komise je usnášeníschopná pouze tehdy, pokud je přítomná nadpoloviční většina členů komise.

5.2 Pravomoci a způsob rozhodování

Komise je orgánem ČOV, který rozhoduje o

a) o odvolání proti konečným rozhodnutím disciplinární nebo jiných orgánů sportovních svazů o porušení antidopingových pravidel podle Směrnice pro kontrolu a postih dopingu ve sportu;

v těchto věcech je komise národním odvolacím orgánem ve smyslu 13.2.2. Světového antidopingového kodexu platného od 1.1.2009,

b) o odvolání proti konečným rozhodnutím orgánů sportovních svazů a v dalších věcech, jestliže tuto pravomoc komise zakládají Stanovy nebo jiné předpisy příslušného sportovního svazu,

c) o odvolání proti konečným rozhodnutím sportovních svazů – členů ČOV nebo rozhodnutím ČOV ve sporech, jehož předmět se vztahuje k olympijským hrám (čl. 4, odst. 7.2.1. Stanov ČOV)⁶⁴

Velmi důležité je, že nedostatek pravomoci komise nemůže vytknout strana, která se pustila do projednávání věci samé, aniž by nedostatek pravomoci namítla. K pozdější námitce se přihlíží pouze tehdy, pokud jde o věc, která svou povahou nemůže být projednávána v rozhodčím řízení. Komise rozhoduje o své pravomoci i o námitce

⁶⁴ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Jednací řád Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/komise_cov/jednaci_rad_rozhodci_komise_cov.pdf f. 2009.

nedostatku pravomoci. Pokud dojde k závěru, že věc nespadá do její pravomoci, tak ji usnesením řízení zastaví.

Co se týče způsobu rozhodování, tak komise rozhoduje v tříčlenných senátech, kdy předseda komise je předseda každého senátu a z členů komise vždy jmenuje jejich další dva členy. Je zde ovšem jedna výjimka. Předseda komise nemůže jmenovat do senátu člena komise, který je členem svazu, který je účastníkem řízení. Účastník řízení může kdykoliv vznést námitku ohledně podjatosti kteréhokoliv člena senátu. Tato námitka se musí být vždy odůvodněna. O dané námitce rozhodují zbývající dva členové senátu. Pokud zbývající členové nedojdou k závěru, předloží námitku Plénu ČOV.

Rozhodnutí ve věci je vždy přijato, pokud pro rozhodnutí hlasovala většina senátu. Toto hlasování je vždy tajné a jeho výsledky ani nesouhlasná stanoviska členů hlasujících proti rozhodnutí se nezveřejňují. Z hlasování a znění konečného rozhodnutí se pořizuje zápis, který podepisují všichni členové senátu. Důležité pro rozhodnutí je, že Komise řeší veškeré případy podle platného českého hmotného práva, podle Směrnice, podle aplikovatelných stanov, řádů a jiných právních předpisů ČOV a jednotlivých sportovních svazů.

5.3 Řízení

Místem jednání je zpravidla sídlo ČOV, pokud ale ovšem je nutné nebo vhodné, tak předseda Komise zvolí jiné město v České republice k jednání. Jednacím jazykem je čeština, pokud jeden z účastníků neovládá češtinu, přibere předseda tlumočnicka. *Účastníky řízení o odvolání jsou odvolatel a sportovní svaz nebo ČOV, jejichž orgán napadené rozhodnutí vydal a v řízení podle §u 1, odst. 1 (a) je*

účastníkem vždy také Antidopingový výbor ČR.⁶⁵ Co se týče zastupování, tak kterýkoliv účastník může být v řízení zastoupen advokátem nebo jinou osobou, kterou zmocní.

Řízení je zahájeno dnem, kdy na adresu komise dojde odvolání proti rozhodnutí orgánu sportovního svazu nebo ČOV. Musí tak být učiněno do 21 dní od doručení rozhodnutí, proti kterému odvolání směřuje. Je tu ovšem výjimka, pokud ve stanovách příslušného svazu je lhůta pro odvolání kratší tak i přesto platí odvolací lhůta 21 dní a zároveň tato lhůta nemůže být prodloužena. Pokud odvolatel zmešká lhůtu k odvolání a bylo tomu ze závažných důvodů, které sám nezavinil, může komise povolit navrácení lhůty. Podané odvolání musí mít určité obsahové náležitosti, kterými jsou, že odvolání musí obsahovat označení, proti jakému rozhodnutí sportovního orgánu odvolání směřuje. Dále zde musí být uvedeno, čeho se odvolatel domáhá (např. změna či zrušení napadeného rozhodnutí a popřípadě jaké změny), označení stanov či řádů daného sportovního svazu, na základě kterých bylo napadené rozhodnutí vydáno. Odvolání musí být podepsáno odvolatelem nebo jeho zástupcem. Celé řízení o odvolání dle mého názoru simuluje celé řízení o odvolání z občanského práva procesního. Jak již jde o zásady nestrannosti komise, zásada dispozice, rovnosti stran.

Účastníci musí být vyrozuměni o místu a čase jednání nejméně 15 dnů předem, aby měli účastníci čas na přípravu. Účastník se musí zúčastnit osobně nebo prostřednictvím svého zástupce. Účastník také může Komisi sdělit, že se si přeje, aby řízení probíhalo v jeho nepřítomnosti. Ovšem pokud je účastník předvolán za účelem jeho výslechu, musí se dostavit osobně. K dokazování slouží veškeré

⁶⁵ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Jednací řád Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/komise_cov/jednaci_rad_rozhodci_komise_cov.pdf f. 2009.

důkazní prostředky, které dokážou zjistit stav věci. Komise má oprávnění k vyslechnutí účastníků a také oprávnění k vyslechnutí svědků, znalců, kteří se ovšem dobrovolně dostaví. Komise může předvolat na jednání i svědky a znalce, kteří nebyli účastníky navrženy.

Samotné řízení končí, pokud dojde k vydání rozhodčího nálezu nebo vydání usnesení o zastavení řízení. K zastavení řízení dochází tehdy, pokud Komise zjistí, že není příslušná a pravomocná k vydání takového nálezu. Řízení se také zastaví, pokud účastník vezme zpět své odvolání. Rozhodčí nález je meritorním rozhodnutím, jelikož se rozhoduje ve věci samé. *Nálezem komise se:*

- a) *potvrzuje odvoláním napadené rozhodnutí,*
- b) *zrušuje se napadené rozhodnutí a nahrazuje je svým rozhodnutím,*
- c) *zrušuje napadené rozhodnutí a věc vrací orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, k novému projednání a rozhodnutí.*⁶⁶

Před samotným vydáním rozhodnutí dojde komisí ke zhodnocení provedených důkazů. Důkazy komise hodnotí dle svého volného uvážení. Rozhodnutí se vyhlásí na závěr jednání anebo se účastníkům sdělí, že rozhodnutí obdrží písemně, což tedy zakládá zásadu písemného vyhotovení rozhodnutí, dále musí být doručeno všem účastníkům. Každé vydané rozhodnutí musí obsahovat odůvodnění senátu. Tak to není jen v tom případě, že všichni účastníci předem do zápisu prohlásí, že na odůvodněném rozhodnutí netrvají. Rozhodnutí na závěr podepisuje předseda senátu a tajemník připojuje razítko. Rozhodnutí komise je tedy konečné a závazné pro všechny účastníky řízení a není proti němu přípustné další odvolání či jiný opravný prostředek pouze s touto výjimkou:

⁶⁶ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Jednací řád Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/komise_cov/jednaci_rad_rozhodci_komise_cov.pdf f. 2009.

Proti rozhodnutí komise ve věcech, jejichž předmět se vztahuje k olympijským hrám (§ 1, odst. 1, písm. (c) je přípustné další odvolání k Rozhodčímu soudu pro sport při Mezinárodním olympijském výboru v Lausanne, Švýcarsko. Toto odvolání se podává a projednává podle rozhodčího řádu tohoto soudu a musí být podáno ve lhůtě 21 dnů od doručení rozhodnutí Komise.⁶⁷

Pokud sportovec chce podat odvolání proti rozhodnutí sportovního svazu je povinen zaplatit částku ve výši 3.000,- Kč. Tento poplatek je splatný při podání odvolání. Pokud tento poplatek nebyl zaplacen, je povinen tajemník komise vyzvat odvolatele, aby tento poplatek uhradil do 15 dnů a to spolu s upozorněním, že pokud tento poplatek nebude ani po 15 dnech uhrazen, dojde k odmítnutí odvolání a celé řízení se zastaví. Pokud účastník, který měl v řízení plný úspěch tak tomu přizná komise oproti druhému účastníku právo na náhradu zaplacení poplatku a dalších hotových výloh, které byly spojeny s účastí účastníka, svědků a znalců.

Na internetových stránkách ČOV je možné si nahlédnout do všech nálezy, které Komise vydala. Již na první pohled je jasné, že Komise řeší maximálně 3 případy ročně.

5.3.1 Příklady rozhodnutí

Prvním případem je odvolání atleta R.M. proti rozhodnutí disciplinární komise Českého atletického svazu, kterým byl potrestán zákazem činnosti na dva roky. Odpůrci v tomto sporu byl výše zmíněný Český atletický svaz a druhým odpůrcem byl Antidopingový výbor ČR. Důvodem proč se R.M. odvolal proti tomuto rozhodnutí bylo, že dle odvolatele byly v řízení u disciplinární komise vady řízení, nedostatky

⁶⁷ ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Jednací řád Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/komise_cov/jednaci_rad_rozhodci_komise_cov.pdf f. 2009.

v dokazování. Hlavním důvodem pro odvolání byla nevinna odvolatele. Proto Rozhodčí komise ČOV nařídila ústní jednání, na kterém mělo dojít posouzení důkazů, které strany navrhly. V tomto řízení přešlo důkazní břemeno na odvolatele, jelikož se prohlásil za nevinného. Sportovec musí ovšem prokázat, nikoli pouze tvrdit, jak se zakázaná látka do jeho těla dostala, a že se tak stalo bez jeho zavinění (tedy i bez jeho nedbalosti) nebo že jeho zavinění či nedbalost byly nevýznamné anebo, že poskytl významnou pomoc při odhalení nebo prokazování porušení antidopingových pravidel.⁶⁸ R.M. neprokázal ani jednu z těchto skutečností. *Komise poté dospěla k závěru, že Svaz a jeho orgány uznali odvolatele vinným po právu, a to zejména z těchto důvodů:*

- *Sportovec/odvolatel je sám povinen zajistit, aby žádná zakázaná látka nevznikla do jeho těla*

- *V těle sportovce byla zjištěna přítomnost zakázané látky – umělého růstového hormonu.*⁶⁹

Komise tedy potvrdila na závěr trest zákazu činnosti na dva roky, které uložila disciplinární komise Českého atletického svazu.

Druhým případem je lyžař O.H., který požil zakázanou látku, která je na seznamu zakázaných látek. Nejdříve probíhalo řízení u disciplinární komise Svazu lyžařů. Tato komise stanovila trest pro toho lyžaře zákaz činnosti na 6 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí se odvolal Antidopingový výbor ČR a odvolání bylo vyhověno. *Závodník Ondřej Horyna se dopustil porušení dopingového pravidla podle čl. 2.1. Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v České republice z 30.4.2004. Za toto porušení se mu podle čl.10.2 Směrnice ukládá zákaz činnosti na dobu 2 (dvou) roků. Tento trest se počítá ode dne 19.1.2008 a započítává se do něho doba od 25.4.2007 do 24.10.2007.*

⁶⁸ ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2011 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/komise/rozhodci_komise_/tz_2011_02_10_machura.pdf

⁶⁹ ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2011 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/komise/rozhodci_komise_/tz_2011_02_10_machura.pdf

*Trest skončí dnem 18.7.2009.*⁷⁰ Antidopingový výbor ČR se odvolal, jelikož závodník žádným způsobem neprokázal, že by se daná látka dostala do jeho těla bez jeho zavinění či nedbalostí. Dalším důvodem bylo, že závodník několikrát změnil zcela svou výpověď, proto byl pro Antidopingový výbor ČR nedůvěryhodným. Závodník uvedl, že užil danou látku na utlumení svého astmatického záchvatu a vzal si léky, které byly předepsané pro jeho dědečka. K tomuto zde přikládám úryvek z rozhodnutí CASu, který se podobným případem zabíral.

V nálezu CAS (2002/A/2002) se zdůrazňuje: „Kdyby se sportovci umožnilo vyvinut se a znovu závodit na základě pouhého tvrzení, že se stal nevinnou obětí bezděčné chyby svého lékaře či trenéra, trestného činu či zlovolného útoku, celý boj proti dopingu by utrpěl těžkou porážku.“ A dále: Kdyby taková obhajoba byla povolena v pravidlech pro sportovní soutěže, je zcela jasné, že většina dopujících sportovců se uchýlí k falešnému argumentu, že neměla kontrolu nad stavem svého těla.“⁷¹

Komise vydala nové rozhodnutí, kterým byla uložena sankce zákazu činnosti po dobu dvou let. Tím Komise zrušila původní rozhodnutí Disciplinární komise Svazu lyžařů, který chtěl uložit sankci v odnětí 6 měsíců zákazu činnosti. Samozřejmě při vydání rozhodnutí dochází k anulaci veškerých výsledků, kterých sportovec v období použití zakázané látky dosáhl.

⁷⁰ ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy rozhodčí komise ČOV* [online]. 2008 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/rozhodci_nalez/cj_4_2007_o_ho_ryna_rozhodci_nalez_-_verze_pro_web.pdf

⁷¹ ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy rozhodčí komise ČOV* [online]. 2008 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/rozhodci_nalez/cj_4_2007_o_ho_ryna_rozhodci_nalez_-_verze_pro_web.pdf

Třetím případem je rozhodnutí ohledně hokejisty Roba. V tomto případě opět došlo k odvolání Antidopingového výboru ČR proti rozhodnutí disciplinární komise Českého svazu ledního hokeje. Tato komise udělali trest zákazu činnosti pouze v rozmezí od 22.4.2008 do 8.9.2008. Antidopingovému výboru se nezdála výše trestu pro hokejistu.

*Kodex a Směrnice jsou postaveny na principu striktní odpovědnosti (objektivní odpovědnosti nebo též odpovědnosti za výsledek) sportovce za nálezy jakékoli zakázané látky v jeho těle. Proto také poslední věta článku 2.1.1. Směrnice uvádí, že „k tomu, aby došlo k porušení antidopingových pravidel, není nutné, aby sportovci byl prokazován úmysl, zavinění, nedbalost či vědomě použití.“⁷² V tomto případě šlo o to, že hokejista použil látku efedrin a nedokázal vysvětlit, jak se tato látka do jeho těla dostala. V den, kdy mu byl odebrán vzorek, uvedl, že v té době bral tři léky, ovšem na formuláři dopingové kontroly již užívání léků neuvěd. Celé řízení provázela obrovská protiřečení. Proto se Rozhodčí komise ČOV rozhodla zrušit rozhodnutí vydané Disciplinární komisí Českého svazu ledního hokeje. Dále vydala nové rozhodnutí, ve kterém uvádí, že navyšuje trest zákazu činnosti na dva roky. Důvodem bylo, že *Luboš Rob, neprokázal, že specifická látka efedrin, která byla nalezena ve vzorku jeho moče odebraném dne 24.11.2007, byla jím užitá bez úmyslu zvýšit svůj sportovní výkon.*⁷³*

⁷² ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy rozhodčí komise ČOV* [online]. 2008 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/rozhodci_nalezycj_2_2008_l_rob_rozhodci_nalez_-_verze_pro_web.pdf

⁷³ ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy rozhodčí komise ČOV* [online]. 2008 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/rozhodci_nalezycj_2_2008_l_rob_rozhodci_nalez_-_verze_pro_web.pdf

Závěr

Sportovní právo se postupem doby vyvíjí a s tímto vývojem je spojen v posledních letech i vývoj CAS. Soud se vyvíjí v organizaci s velmi různorodým souborem rozhodnutí. Tyto rozhodnutí se zabývají různými druhy problémů, ať už to jsou právní posudky, rozhodnutí ad hoc tribunálů na olympijských hrách a dalších sportovních akcí či dopingovými kauzami. V této době je CAS považován za nejvyšší soudní sportovní instanci, která by měla působit v těch nejzávažnějších a nejdiskutovanějších případech. Zároveň pozice CAS je taková, že má stále ještě velké možnosti na rozšíření své působnosti.

CAS se tedy vyvinul v poradní orgán, který vypracovává právní posudky. V těchto posudkách soudu spatřuji budoucnost s tím, že očekávám, že dojde k velkému rozvoji těchto posudků v příštích letech. Budoucnost tohoto soudu dále vidím v rozšíření ad hoc tribunálů na všechny významné mezinárodní sportovní akce, aby se dosáhlo co největší spravedlnosti na všech sportovištích a zároveň, aby byla chráněná veškerá práva sportovců na těchto akcích.

Celý proces, který počíná rozhodováním disciplinární komise příslušného sportovního orgánu, přes odvolání k rozhodčím komisím, až po rozhodování CAS, je fungujícím systémem, ve kterém se každý sportovec či organizace může domáhat svých práv a spravedlivého procesu. Což znamená, že jsou i zaručena práva, která nám poskytuje Listina základních práv a svobod.

CAS je i soudem, který je otevřen každému, jelikož na stránkách soudu jsou přístupné veškeré informace o soudu, ať již jde o rozhodnutí vydané soudem z jeho počátku do dneška, či o seznamy arbitrářů, mediátorů. Tak si představuji, že by měla justice fungovat, tj. že veškeré informace jsou všem dostupné.

Summary

Over time sports law has developed and this development is linked with development of the CAS in recent years. The Court has developed to the organization with a very diverse set of decisions. These decisions deal with different kinds of problems such as legal opinions, decisions of ad hoc tribunal at the Olympic Games or another sports events or doping cases. In this time the CAS is regarded to be the highest judicial body of the sport which should operate in the most serious and most discussed cases. At the same time there is still great potential for CAS to expand.

CAS has developed in a consultative body which draws up legal opinion. In this activity I see the future of the court considering the fact that there will be a large development in coming years. I see the future of this court in extending the ad hoc tribunals to all major international sports events in order to achieve as much justice as possible at all venues and at the same time to protect all rights of athletes in these events,

A whole process beginning with decision of disciplinary committee of the sport authority through an appeal to arbitration commissions to decisions of the CAS is a functional system in which each athlete or organization can claim their rights and fair trial. This means that there are rights which are guaranteed by a Chapter of Rights and Freedoms.

The CAS is court which is open to everyone. All information about the court is accessible on their websites. One can find decisions of the court from its beginning to present time or the lists of arbitrators, mediators etc. It is how I imagine that the judiciary should operate, i.e. all information is accessible to all.

Seznam použitých zkratk

CAS - The court of Arbitration for Sport
ČOV - Český olympijský výbor
FISA – Federation Internationale des Societes d’Aviron
IAAF – International Association of Athletics Federations
ICAS - International Council of Arbitration for Sport
IOC – International Olympic Committee
OH – Olympijské hry
IIHF – International Ice Hockey Federation
MOV – Mezinárodní olympijský výbor
OMADC – The Olympic Movement Anti-Doping Code
PIL act – Swiss Private International Law Act
UEFA – Union of European Football Associations
USADA - The US Anti-Doping Agency
USATF – USA Track and Field
WADA – World Anti – Doping Agency

Seznam použité literatury

BELOFF, Michael J, Tim KERR a Marie DEMETRIOU. *Sports law*. Portland, Or.: Hart Pub., 1999, 309 s. ISBN 18-411-3073-7.

BLACKSHAW, Ian S., Robert C.R. SIEKMANN a Janwillem SOEK. *The Court of Arbitration for Sport 1984-2004*. The Hague, The Netherlands: T.M.C. Asser Press, 2006. ISBN 90-6704-204-8.

ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Řád sportovní arbitráže*. Praha, 1996.

ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 115. ISBN 978-80-7380-147-2

GARDINER, Simon. *Sports law*. 2nd ed. Portland, Or.: Cavendish Pub., 2001, 798 s. ISBN 18-594-1684-5.

HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium s.r.o., 2007. ISBN 978-80-903786-1-2.

KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001. ISBN 80-7179-532-1.

Internetové zdroje

ANTIDOPING.CZ. *Evropská Antidopingová Úmluva* [online]. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z:

http://www.antidoping.cz/documents/evropska_antidopingova_umluva.pdf

ANTIDOPING.CZ. *Světový antidopingový kodex* [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z:

http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

ANTIDOPINGOVÝ VÝBOR ČR. *Antidopingová laboratoř* [online]. © 2011 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/o_nas_laborator.php

ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Antidopingový program Českého Olympijského Výboru* [online]. 2009 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/antidopingovy_program_cov_2009.pdf

ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. *Jednací řád Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/dokumenty/komise_cov/jednaci_rad_rozhodci_komise_cov.pdf.

2009.ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy Rozhodčí komise ČOV* [online]. 2011 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z:

http://olympic.cz/public/img/komise/rozhodci_komise/tz_2011_02_10_machura.pdf

ROZHODČÍ KOMISE ČOV. *Nálezy rozhodčí komise ČOV* [online]. 2008 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z:

http://www.olympic.cz/public/img/dokumenty/antidoping/rozhodci_nalezycj_4_2007_o_horyna_rozhodci_nalez_verze_pro_web.pdf

THE COURT OF ARBITRATIONS FOR SPORT. *List of CAS Mediators* [online]. 2011 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: [http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/4350/5048/0/Liste20des20m%C3%A9diateurs20201120\(noms,20pays\).pdf](http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/4350/5048/0/Liste20des20m%C3%A9diateurs20201120(noms,20pays).pdf)

THE COURT OF ARBITRATIONS FOR SPORT. *International Council of Arbitration for Sport* [online]. 2012 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: [http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/459/5048/0/CIAS-bios20net20\(2011\).pdf](http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/459/5048/0/CIAS-bios20net20(2011).pdf)
The Court of arbitrations for sport [online]. © 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.tas-cas.org/en/20questions.asp/4-3-232-1010-4-1-1/5-0-1010-13-0-0/>

The Court of Arbitration for Sport [online]. 2000 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://jurisprudence.tas-cas.org/sites/CaseLaw/Shared%20Documents/281.pdf>

Seznam arbitrů CAS. *The Court of Arbitration for Sport* [online]. © 2012 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.tas-cas.org/arbitrators-genlist>

Světový antidopingový kodex [online]. 2009 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2009.pdf

Judikáty

CAS arbitration N° CAS OG 04/004

The Court of Arbitration for Sport [online]. 2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z:
<http://www.tas-cas.org/d2wfiles/document/5648/5048/0/Award20FINAL202012.02.10.pdf>

The Court of Arbitration for Sport [online]. 2000 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z:
<http://jurisprudence.tas-cas.org/sites/CaseLaw/Shared%20Documents/281.pdf>